

CAŁE
MIASTO
W JEDNYM
MIEJSCU

wroclaw.pl

#50numer
BiuletynuWroclaw.pl

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 30 (50) – SIERPIEŃ 2021

Wrocław – miasto na wyspach

s. 10-11

Spisobus krąży po ulicach
miasta – wstęp i się spis

s. 3

**Koniec remontów na
ul. Kazimierza Wlk.
i pl. Strzegomskim**

/s. 7

**BuskerBus – weekend
pełen atrakcji na
wrocławskim Rynku**

/s. 17

**30-річчя
незалежності
України**

/s. 18

Głos Prezydenta

50. numer biuletynu wroclaw.pl

Szanowni Państwo,

trzymacie właśnie w rękach 50. numer biuletynu wroclaw.pl. Aż trudno uwierzyć, że już tyle wydań trafiło do rąk wrocławian. Z trybu miesięcznego, przez dwutygodnik, biuletyn stał się w końcu tygodnikiem. Już samo to pokazuje, ile się w naszym mieście dzieje.

Dużo ostatnio słyszymy o wolności słowa i potrzebie dostępu do wolnych mediów. Dostęp do rzetelnej informacji jest prawem każdego obywatela, niezależnie od jego sytuacji finansowej czy preferowanego środka pozyskania tej informacji. Cieszę się, że niniejszy biuletyn pomaga nam uzupełnić ofertę w zakresie dotarcia do Państwa z wiadomościami ważnymi dla Wrocławia. Co tydzień macie Państwo okazję zapoznawać się

z aktualnym stanem inwestycji prowadzonych na terenie naszego miasta, informujemy o imprezach kulturalnych i sportowych oraz komunikujemy o ważnych kampaniach społecznych.

W jubileuszowym numerze znajdziecie Państwo między innymi wkładkę o wrocławskich wyspach i Ostrowie Tumskim - kolebce naszego miasta. Dwie strony poświęciliśmy komunikacji i inwestycjom. Ruszamy także z cyklem dotyczącym Rad Osiedli, przypominamy o Narodowym Spisie Powszechnym 2021, szczepieniach przeciwko COVID-19 i opowiadamy o 30 latach niepodległej Ukrainy. Polska była wszak pierwszym krajem, który ową niepodległość uznał, a Wrocław od dwóch dekad współpracuje ściślej ze Lwowem, pamiętając o wspólnym dziedzic-

twie naukowym i kulturalnym. Zachęcam Państwa do lektury kolejnych numerów biuletynu czy to w formie cyfrowej (każdy numer jest dostępny na stronie internetowej www.wroclaw.pl), czy w formie papierowej, a także śledzenia informacji o Wrocławiu za pośrednictwem miejskich profili na kanałach społecznościowych.

Przy okazji 50. numeru dziękuję wszystkim, którzy nasze medium współtworzą: redaktorom, dziennikarzom, grafikom i... wszystkim Państwu – biuletyn wroclaw.pl ma sens właśnie dlatego, że szybko zdobył sobie grono wiernych czytelników.

I na koniec cotygodniowe przypomnienie. Szczepcie się Państwo i zachęcajcie do tego innych. Pamiętajcie także o spisie

powszechnym – czasu jest coraz mniej. Teraz obie te czynności możecie sprawnie wykonać w specjalnych miejskich autobusach.

Zapraszam do lektury!

Jacek Sutryk
Jacek Sutryk
 prezydent Wrocławia

Pogoda

20 SIERPNI piątek	21 SIERPNI sobota	22 SIERPNI niedziela	23 SIERPNI poniedziałek	24 SIERPNI wtorek	25 SIERPNI środa
24°	23°	27°	28°	21°	23°

Dzień Wojska Polskiego we Wrocławiu

15 sierpnia we Wrocławiu świętowano uroczyste Dzień Wojska Polskiego oraz 101. rocznicę Bitwy Warszawskiej. W bazylice garnizonowej odprawiono mszę w intencji żołnierzy, w której udział wzięły kompania honorowa i Orkiestra Reprezentacyjna Wojsk Lądowych. Następnie uroczystości przeniosły się na pl. Wolności, gdzie wręczono nominacje na wyższe stopnie wojskowe oraz odznaczenia. Odbył się apel i pokaz musztry parady, wystrzelono salwę honorową. Żołnierze prezentowali też sprzęt wojskowy m.in. pojazdy opancerzone, motocykle, quady, wykrywacze min, ruchomy węzeł łączności oraz pojazd rozpoznawczo-patrołowy BRDM i cierpliwie odpowiadali na pytania. Wszystkiego można było dotknąć. Podczas imprezy serwowano grochówkę prosto z wojskowej kuchni polowej.

Aktualności

Spis przyjedzie do Ciebie... autobusem

Miasto uruchamia autobusy spisowe, aby ułatwić mieszkańcom Wrocławia uczestnictwo w Narodowym Spisie Powszechnym. Udział w spisie jest obowiązkowy, termin upływa 30 września br. W mieście działają też punkty spisowe.

Do tej pory spisało się 52 proc. wrocławian. Choć jest to drugi wynik w kraju wśród miast wojewódzkich (po Warszawie), to prawie połowa z nas powinna jeszcze się spisać.

Spisz się w domu lub w punkcie

Spis powszechny to czas diagnozy i odpowiedzi na pytania: ilu jest Polaków, kim są, jak żyją, a nawet w co wierzą. Miasto dwoi się i troi, aby każdy miał możliwość dopełnienia obowiązku spisowego.

Najłatwiej zrobić to samodzielnie przez internet. Jeśli jednak z jakiegoś powodu nie mamy takiej możliwości, możemy przyjść do jednego z czterech punktów stacjonarnych zorganizowanych w Urzędzie Miejskim Wrocławia lub punktu mobilnego najbliższego naszego miejsca zamieszkania – ich lista jest na bieżąco aktualizowana na stronie l.wroclaw.pl/punkty-spisowe.

Pod chmurką i w autobusie

– Na wrocławskie ulice wyjadą dwa spisobusy. Będą się wyróżniały specjalnym oznakowaniem – mówi Agnieszka Koczapska z Gminnego Biura Spisowego we Wrocławiu. W piątki spisobus będzie zatrzymywał się przy centrach handlowych, w soboty przy targowiskach, a w niedziele przy parafiach. Ma także przyjeżdżać w inne, uczęszczane miejsca, takie jak plac Wolności, Stadion Wrocław czy dawna zajezdnia Dąbie.

Spisobusy są wyraźnie oklejone grafikami NSP 2021

– Chcemy dotrzeć na wszystkie wrocławskie osiedla. Na jednych będzie zatrzymywał się spisobus, na innych będą rozstawiane namioty – zapowiada Agnieszka Koczapska. Tam na respondentów czekali będą pracownicy Gminnego Biura Spisowego i rachmistrze spisowi. Jeżeli

pogoda dopisze, rachmistrze przeprowadzą spis na świeżym powietrzu. W przypadku niepogody spis będzie się odbywał wewnątrz autobusu, z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego (obowiązkowe maseczki).

– Liczymy na aktywność wszystkich osób, które jeszcze nie wzięły udziału w spisie. Przyłączcie się do akcji #WrocławSięSpisuje. Weźcie

telefon i wejdźcie na stronę spis.gov.pl. Jeśli nie macie takiej możliwości, zajrzyjcie do spisobusa – zachęca Agnieszka Koczapska.

Redakcja

Punkt spisowy znajdziesz tu: l.wroclaw.pl/punkty-spisowe

Szukamy ludzi z sercem dla zwierząt

Jedni skazują je na głód, ból i cierpienie, drudzy je ratują – karmią, leczą, znajdują przyjazne domy. I właśnie takich ludzi szuka redakcja portalu www.wroclaw.pl do 6. edycji odznaczenia Wrocławskie Serce dla Zwierząt.

– To wyróżnienie jest wyrazem podziękowania władz miasta i mieszkańców za działalność na rzecz zwierząt, za misję ich ratowania, także w reakcji na nieraz niebywałe ludzkie okrucieństwo wobec bezbronnych istot, które zaufały człowiekowi – mówi Barbara Borzymowska, pomysłodawczyni akcji i przewodnicząca Kapituły Miejskiego

odznaczenia Wrocławskie Serce dla Zwierząt.

Kandydatów można zgłaszać do 31 sierpnia przez formularz internetowy dostępny na stronie l.wroclaw.pl/serce-dla-zwierzat. Wśród dotychczasowych laureatów są Państwowa Straż Pożarna i fundacja Ekostraż. Wszystkich uhonorowanych można

zobaczyć na torze wyścigowym Partynice – na budynku trybuny głównej zostały zamontowane tabliczki na ich cześć.

Wrocławskie Serce dla Zwierząt można otrzymać tylko raz. Wyróżnionym, a także laureatem nagrody internautów można być wielokrotnie. Dlatego zanim

zgłosimy kandydata, warto zobaczyć uczestników i laureatów poprzednich edycji – ich lista opublikowana została na stronie z formularzem zgłoszeniowym na portalu www.wroclaw.pl.

Redakcja

21.08 za darmo MPK z książką

21 sierpnia (sobota) w związku z organizowaną przez Strefę Kultury Wrocław Europejską Nocą Literatury (ENL) pojedziesz komunikacją miejską za darmo. Jak to możliwe? Z okazji tego święta literatury we Wrocławiu każdy, kto będzie tego dnia miał przy sobie książkę lub czytnik e-booków, będzie mógł beztrudno zapomnieć się w lekturze i nie kasować biletu w pojazdach MPK. Wydarzenia ENL będą w tym roku odbywały się na Karłowicach (więcej na s. 17).

UMW i PSZOK czynne w sobotę

COM czynne są od pn. do pt. od 8.00 do 17.15 (ul. Zapolska 4, pl. Nowy Targ 1-8, ul. Bogusławskiego 8) i od 8.00 do 15.15 (al. Kromera 44 i ul. Hubska 8-16). W sobotę 21.08 od 8.00 do 13.00 czynny będzie dodatkowo COM przy ul. Zapolskiej 4. PSZOK-i działają przy ul. Michałczyka 9 (pn.-pt. 8.00-17.00, sb. 8.00-16.00) i przy ul. Janowskiej 51 (pn.-pt. 7.00-15.00). Dodatkowo w sobotę 21.08 PSZOK na Janówku będzie otwarty od 7.00 do 15.00. Ekosystem pilotażowo wydłuża godziny jego otwarcia w wybrane piątki: 27.08 czynny będzie od 7.00 do 17.00. Po mieście jeździ też SZOP. Harmonogram na ekosystem.wroc.pl.

SZCZEPICIObus

W najbliższych dniach jednodawkową szczepionką Johnson&Johnson będzie można zaszczepić się w miejskim autobusie: 19.08 w g. 12.00-20.00 koło Marino, 21.08 w g. 13.30-16.00 w Strzeszowie (gmina Wisznia Mała), ul. Osiedlowa 13, w g. 16.30-19.00 koło NFM, pl. Wolności 1, w g. 19.30-21.00 na pl. Piłsudskiego (Karłowice) i 22.08 w g. 9.00-12.00 koło kościoła św. Trójcy, ul. Krzycka 42, w g. 12.30-16.00 w parafii Miłosierdzia Bożego, ul. Jagodzińska 3/5. Należy mieć skończone 18 lat i posiadać przy sobie dokument tożsamości. Nie trzeba się rejestrować.

wrocławskie
serce
dla zwierząt

PLEBISCYT 2021

ZGŁOŚ

SPOŁECZNIKA

Aktualności

Odwiedziny polskich dzieci z obwodu wileńskiego

Do Wrocławia na wakacje przyjechało 22 uczniów z polskiego gimnazjum w miejscowości Bujwidze w obwodzie wileńskim. W ciągu ostatniego tygodnia zwiedzili Halę Stulecia, zoo, Centrum Historii Zajezdnia, Muzeum Pana Tadeusza i aquapark. A 17 sierpnia zawitali do wrocławskiego ratusza.

Uczniowie z Bujwidz w Sali Sesyjnej wrocławskiego ratusza

W gminie Bujwidze (lit. Buivydžiai) ponad 70 proc. mieszkańców to Polacy. Dzieci z tamtejszego gimnazjum im. Tadeusza Konwickiego przyjechały do Wrocławia w ramach projektu „Lato z Polską” prowadzonego przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. W ciągu ostatniego tygodnia zwiedziły m.in. Halę

Stulecia, zoo, Centrum Historii Zajezdnia, Muzeum Pana Tadeusza czy aquapark, a we wtorek, 17 sierpnia, zawitały do wrocławskiego ratusza.

Spotkanie z historią

Spotkanie poprowadził przewodniczący Rady Miejskiej Wro-

clawia

Sergiusz

Kmieciak (na zdj.). Gimnazjaliści z Bujwidz dowiedzieli się od niego, czym zajmuje się rada miejska. Obejrzel też prezentacje poświęcone Wrocławowi

i otrzymali drobne upominki. Uczennica 9 klasy Sandra (l. 14) odważyła się nawet podejść do mównicy i odpowiedzieć na pytania dotyczące Wrocławia. W nagrodę dostała specjalną edycję gry Monopoly Wrocław. Sandra z historii w tym roku ma „dziesiątkę”, nic więc dziwnego, że wiedzę historyczną chłonie jak gąbka. Zapytana: jak to „dziesiątkę”? Odpowiedziała nam, że u nich oceny są w skali od 1 do 10.

- Widzieliśmy, jak bardzo te dzieci są chętne, żeby chłonąć Wrocław. Wrocław, który nie tylko jest atrakcyjny dla Polaków z zagranicy, ale też otwarty i chętny do goszczenia ludzi z każdego zakątka świata – powiedział przewodniczący Kmieciak.

Współpraca partnerska

Nie jest to pierwsza tego typu wizyta w stolicy Dolnego Śląska. W 2019 r. Wrocław gościł nauczycieli i uczniów z litewskich

szkół uczestniczących w projekcie partnerskim Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży z wrocławską Szkołą Podstawową nr 61 przy ul. Skarbowców.

Wilno jest miastem partnerskim Wrocławia od 7 lat. Współpraca odbywa się zarówno na poziomie urzędowym, jak i uczelnianym. Na Uniwersytecie Wrocławskim od kilku lat organizowany jest Kongres Lituanistów (w 2020 i 2021 nie odbył się ze względu na pandemię). Z kolei urzędnicy odbywają tematyczne spotkania robocze.

- Przeszliśmy od słów do czynów. Kiedy w 2018 r. przedstawiciele Wilna wizytowali Wrocław, to nie była to wycieczka krajoznawcza, tylko wizyta w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania, w ZDiUM-ie, w spółce Ekosystem. Omawiano takie kwestie, jak organizowanie i nadzorowanie zadań związanych z oczyszczaniem ulic. Takie, można powiedzieć, przyjemne tematy, ale taka jest właśnie funkcja samorządu – wyjaśnił nam Sergiusz Kmieciak.

Maciej Wołodko

Świętujemy razem 30-lecie niepodległej Ukrainy

24 sierpnia 1991 r. ukraiński parlament przyjął deklarację niepodległości – **Акт проголошення незалежності України**, dlatego co roku w tym dniu obchodzony jest Dzień Niepodległości Ukrainy. Do tego świętowania przyłącza się także Wrocław. Przypomnijmy, że Polska jako jedno z pierwszych państw uznała niepodległość wschodniego sąsiada.

Świętowanie rozpocznie się już w piątek, 20 sierpnia, Festiwałem Feminatywa Polsko-Ukraińska. W Concordia Design na Wyspie Słodowej odbędzie się cykl 6 spotkań wokół relacji polsko-ukraińskich. Pierwszy panel pt. „Polsko-ukraińskie sąsiedztwo w perspektywie globalnej” rozpocznie się o godz. 18.00, prezentacje potrwać do 1 października. Do dyskusji zaproszono pisarki, publicystki, polityczki, krytyczki i artystki.

W dzień rocznicy, 24 sierpnia, w samo południe z ratuszowej wieży zabrzmie hymn Ukrainy grany na trąbce. Kwadrans później przy ul. Świdnickiej otwarta zostanie wystawa o współpracy pomiędzy Dolnym Śląskiem i regionami Ukrainy, a także Wrocławia i Lwowa. Na fotografiach będzie można zobaczyć też działalność mniejszości ukraińskiej mieszkającej we Wrocławiu. Wieczorem natomiast Fundacja Ukraina zaprasza na SkovorodaFest. – Zaprezentujemy

muzykę, która rozbrzmiewa obecnie na scenach i w radiu, a także sztukę i rzemiosło tworzone rękami naszych sąsiadów – zapowiada Yulia Markus, organizatorka. Będzie też jarmark rękodzieła oraz warsztaty dla dzieci.

Kto nie może świętować w tygodniu, może wybrać się w sobotę, 28 sierpnia, na polsko-ukraiński piknik rodzinny. Od godz. 16.00 na bulwarze S. Kulczyńskiego koncerty, animacje dla dzieci i jarmark ukra-

ińskiego rzemiosła. Świętowanie zorganizowane przez wrocławski oddział Związku Ukraińców w Polsce potrwa do godz. 21.00.

Wrocławskie wydarzenia, współfinansowane przez gminę Wrocław, są częścią ogólnopolskich obchodów 30. rocznicy Niepodległości Ukrainy – Ukraina 30 PL.

Ewa Wapłak

Wrocław rozmawia

Na jakich zasadach pracownie dla artystów?

Lokale na potrzeby artystów są we Wrocławiu przyznawane od lat powojennych i odbywało się to dawniej na różnych zasadach. Obecnie reguluje to uchwała Rady Miejskiej z 2015 r. Na ile spełnia ona oczekiwania środowiska? By poznać odpowiedzi na to i inne pytania, od jesieni 2020 r. na zlecenie Wydziału Kultury UMW prowadzone są konsultacje społeczne. Znamy już raport podsumowujący ich I etap.

Listę lokali, które mogą zostać przeznaczone na pracownie dla artystów Wydział Kultury otrzymuje z Wydziału Lokali Mieszkalnych UMW. Ogłasza następnie w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) konkursy na ich wynajem. Wnioski w sprawie przyznawania pracowni ocenia komisja, w której zasiadają m.in. przedstawiciele Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Wyłonieni w konkursie artyści podpisują umowy najmu pracowni i deklarują przeprowadzenie we własnym zakresie jej remontu. Korzystają z atrakcyjnych stawek czynszów.

Więcej przestrzeni

Wśród zgłaszanych opinii, najczęstsze były głosy za udostępnianiem większej przestrzeni i zwiększaniem liczby dostępnych pracowni. Pojawiały się m.in. postulaty udostępniania na ten cel nie tylko mieszkań w kamienicach, ale i obiektów poprzemysłowych. Ten wątek

rozważany ma być jeszcze na dalszych etapach konsultacji, choć – jak czytamy w raporcie – miasto nie jest właścicielem budynków pofabrycznych.

Potrzebna weryfikacja

Zdaniem części biorących udział w konsultacjach artystów, należałoby także weryfikować sposób wykorzystania już przyznanych pracowni. Pomimo że zasady korzystania z pracowni są jasno określone, to praktyka pokazuje, że często nie są dochowywane.

Nie tylko plastycy

Część uczestników konsultacji wskazywało też na potrzebę zróżnicowania pracowni – m.in. pod kątem rodzaju prowadzonej działalności artystycznej. Przede wszystkim po to, aby na mapie miasta pojawiło się więcej pracowni muzycznych, literackich. Ta rekomendacja będzie przedmiotem dalszych analiz.

Artysta malarz Paweł Baśnik wynajmuje swoją pracownię w miejskim programie

Co po raporcie?

Przed nami drugi etap konsultacji, planowany na przełom IV kwartału 2021 i I kwartału

2022 r. Jego rezultatem ma być stworzenie listy rekomendacji do zmiany istniejących przepisów. Trzeci etap planowany jest na I/II kwartał 2022 r. Powinno zostać

wtedy zaprezentowane projekty nowej uchwały i nowego zarządzenia w tej sprawie.

Maciej Wołodko

Nie czekaj, weź udział w jesiennych Mikrograntach

O nietoperzach, jak to było na Dąbiu, albo o spadających w sierpniu gwiazdach, jak na Szczepinie. Masz pomysł na osiedlowe działania kulturalne albo społeczne? Zgłoś się, bo warto. Wyłonione przez jury projekty otrzymają dofinansowanie w wysokości od tysiąca do 10 tysięcy złotych.

Ołbińskie bąbelki w ramach tegorocznej edycji Mikrograntów

Nabór projektów trwa od 1 do 15 września. Przez ten czas można będzie przesłać propozycje działań z zakresu animacji, rekreacji i aktywizacji społecznej. Proponować możecie również projekty związane z edukacją i wszystkimi dziedzinami sztuki i inne o charakterze kulturotwórczym.

Jak podkreślają organizatorzy – warto pamiętać, by zgłaszane do naboru propozycje zachęcały do wspólnego działania lokalnej społeczności i pomagały w zacieśnianiu sąsiedzkich relacji. Projekty muszą być realizowane głównie

we Wrocławiu, jednak w naborze mogą wziąć udział również osoby bez stałego meldunku w mieście.

Nabór podzielono na trzy ścieżki

■ **Pierwsza** – dla osób fizycznych (też tych prowadzących działalność gospodarczą) i grup nieformalnych – do 5 tys. zł na projekt. Uwaga! Grupa nieformalna musi mieć przynajmniej jednego pełnoletniego przedstawiciela.

■ **Druga**, zwana młodzieżową – do 1 tys. zł, przeznaczona dla

grup nieformalnych, których członkowie mają od 13 do 21 lat.

■ **Trzecia** – dla młodych, czyli liczących nie więcej niż 5 lat NGO-sów, czyli organizacji pozarządowych – do 10 tys. zł Skorzystać mogą z niej też te starsze NGO-sy, ale takie, których przychód za ostatni rok nie przekroczył 3 tys. zł brutto.

Więcej informacji o Mikrograntach na: www.wroclaw.pl/mikrogranty

Maciej Wołodko

KONSULTACJE
SPOŁECZNE

POWIEDZ NAM, JAK...

SZCZEGÓŁY NA: www.wroclaw.pl/rozmawia

Komunikacja

Przebudowa drogi nr 342 na finiszu

Zakończyła się przebudowa drogi nr 342 w stronę Obornik Śląskich. Inwestycja kosztowała 76 mln zł. Przez dwa lata przebudowano cztery ulice na wylocie z Wrocławia: Obornicką, Pełczyńską, Pęgowską i Zajązdkowską, rozbudowano m.in. odcinki ul. Obornickiej od ul. Bałtyckiej do ul. Bezpiecznej, skrzyżowanie ul. Obornickiej z Parnickiego i z Bezpieczną oraz wybudowano ścieżki rowerowe, chodniki, zatoki autobusowe, przebudowano perony przystankowe. Wyremontowano pętlę Świniary i wymieniono sieci podziemne (energetyczną, sanitarną i deszczową). Ponadto, zasadzono 400 nowych drzew, kilka tysięcy krzewów i zamontowano ekrany, które wspomagają rozwój korzeni w głąb gruntu przy drogach oraz zastosowano w ich okolicy nawierzchnię przepuszczalną. Wzdłuż ul. Zajązdkowskiej powstała trasa pieszo-rowerowa, która połączy Świniary z Lipą Piotrowską.

Projekt dofinansowano z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014–2020.

Progi zwalniające na ul. Świdnickiej

Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta 17 sierpnia zamontował na ul. Świdnickiej (odcinek od Piłsudskiego do Podwala) wyspę progów zwalniających. Progi to element Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, który ma poprawić bezpieczeństwo poprzez ograniczenie prędkości pojazdów. Pod koniec sierpnia ubiegłego roku wdrożono już ograniczenie prędkości do 30 km/h. – Niestety, obserwujemy znaczne przekraczanie prędkości przez kierowców na niektórych odcinkach ul. Świdnickiej i brak skuteczności egzekwowania przepisów w tym zakresie przez policję – wyjaśnia Andrzej Brzoza z Wydziału Inżynierii Miejskiej UMW. Dlatego zdecydowano się na montaż progów, które wymuszają na kierowcach zalecaną prędkość. Progi nie będą stanowiły przeszkody dla pojazdów komunikacji zbiorowej.

Nowe linie autobusowe dla aglomeracji

21 sierpnia na drogi wyjedzie 10 nowych linii autobusowych, z których skorzystają mieszkańcy podwrocławskich miejscowości – Czernicy, Kobierzyc, Kątów Wrocławskich, Siechnic i Żórawiny.

Nowe linie aglomeracyjne to efekt umowy podpisanej przez gminę Wrocław oraz władze gmin ościennych. Przez najbliższe 5 lat 18 autobusów ma od poniedziałku do piątku pokonywać łącznie 4,2 tys. wozokilometrów (wkm) podczas 332 kursów. To daje 1,2 mln wkm rocznie. Szacuje się, że równocześnie we wszystkich liniach łącznie podróżować będzie do 1400 osób. Autobusy aglomeracyjne zatrzymywać się będą na 158 przystankach. W granicach Wrocławia honorowana będzie Urbancard. Linie obsługuje DLA.

Jak pojedą?

- **612** – linia umożliwi połączenie miejscowości w gminie Kobierzyce (Bielany Wrocławskie, Śleza, Wysoka) z pętlami tramwajowymi Park Południowy i Krzyki. Przejazd na trasie: Krzyki – Bielany – Śleza – Wysoka zajmie ok. 50 minut.
- **903** – linia połączy miejscowości w gminach Żórawina i Siechnice z pętlami tramwa-

jowymi Gaj i Tarnogaj. Przejazd na trasie: Tarnogaj – Biestrzyków – Suchy Dwór – Rzeplin – Szukalice – Żórawina zajmie ok. 30 minut.

- **907** – linia połączy Oporów z Pietrzykowicami. Pasażerowie będą korzystać z dwóch tras: Oporów – Mokronos Dolny – Cesarzowice – Pietrzykowice oraz Jaszgotle – Gądów – Nowa Wieś Wr. – Pietrzykowice. Przejazdy zajmą ok. 15 minut.
- **909** – linia połączy Nowy Dwór z miejscowościami w gminie Kąty Wrocławskie. Autobusy będą kursować na odcinku: Nowy Dwór – Jerzmanowska – Jarnołtowska – Samotwór – Kębłowice. Przejazd zajmie od 20 do 30 minut.
- **913** – linia połączy miejscowości w gminach Żórawina i Kobierzyce z pętlami tramwajowymi Park Południowy i Krzyki. Jak będzie przebiegać trasa? Rzeplin – Żórawina – Szukalice – Komorowice – Karwany – Wysoka – Krzyki. Przejazd zajmie ok. 30 minut.

- **920** – linia połączy pętlę autobusową Wojnów w gminie Czernica i miejscowości z gminy Siechnice (Trestno i Blizanowice) z Galerią Dominikańską. Przejazd na trasie Galeria Dominikańska – Opatowice – Trestno – Blizanowice – Wojnów zajmie ok. 40 minut.
- **927L** – autobusy tej linii pokonają trasę Nowy Dwór – Smolec – Pietrzykowice w ok. 30 minut.
- **927P** – autobusy tej linii pojedą na odcinku Oporów – Mokronos Dolny – Cesarzowice – Jaszgotle – Pietrzykowice. Czas przejazdu to ok. 16 minut.
- **933** – autobusy tej linii połączą Oporów z Zabrodziem na trasie: Solskiego – Wałbrzyska – Połabian – Zabrodzie. Czas przejazdu to ok. 15 minut.
- **947** – linia połączy Oporów ze Smolcem na trasie: Oporów – Mokronos Dolny – Smolec (Wiśniowa) – Krzeptów – Smolec (Lipowa). Czas przejazdu to ok. 30 minut.

Kilkanaście innych autobusów

Po stolicy Dolnego Śląska kursuje już kilkanaście innych autobusów strefowych, pozwalających pasażerom dojechać w różne miejsca Wrocławia. Mowa o liniach: ■ **904** (Galeria Dominikańska – Łozina), ■ **908** (Dworzec Nadodrze – Psary – Wolności), ■ **911** (pl. Grunwaldzki – Bielawa), ■ **914** (Galeria Dominikańska – Prusowice), ■ **917** (Leśnica – Gałów), ■ **921** (pl. Grunwaldzki – Raków-skrzyż.), ■ **923** (Leśnica – Brzezina), ■ **924** (Galeria Dominikańska – Stępin-Kościół), ■ **930** (Kromera – Krzyżanowice), ■ **931** (Mulicka – Kiełczówek-pętla), (Mulicka – Jaksonowicka-skrzyż.), ■ **936** (Mirków – skrzyż. Polna – Godzieszowa-transformator), ■ **937** (Leśnica – Brzezinka Średzka-PKP), ■ **938** (Leśnica – Lutynia Centrum), ■ **941** (Szczodre-pętla – Kiełczów-pętla (pl. Jana Gdaka), ■ **948** (Leśnica – Miękinia-pętla), ■ **958** (Księginice P&R – Leśnica).

Z miasta

W sobotę kończą się dwa duże remonty torowisk

W sobotę 21 sierpnia wraca ruch na remontowanym pl. Strzegomskim i skrzyżowaniu ulic Kazimierza Wielkiego i Krupniczej. Zobacz, jakie będą zmiany.

Dobiega końca remont torowiska na pl. Strzegomskim. Dlatego od 21 sierpnia planowane jest wprowadzenie zmiany tras linii tramwajowych 3, 10, 20, 31 i 33 oraz linii autobusowych 106, 107, 109, 132, 142, 148 i 149.

Powrót na trasy

■ **Tramwaje linii 3, 10 i 33** pojadą w obu kierunkach przez ul. Legnicką, pl. Jana Pawła II, Podwale, Świdnicką, Teatralną i ul. Piotra Skargi do przystanku pl. Dominikański.

■ **Tramwaje linii 20** pojadą w obu kierunkach przez ul. Legnicką, plac Jana Pawła II i Podwale do ul. Świdnickiej.

■ **Tramwaje linii 31** pojadą w obu kierunkach przez ul. Legnicką, pl. Jana Pawła II i Podwale do pl. Orłąt Lwowskich.

■ **Autobusy linii 106, 148 i 149** powrócą na swoją trasę przez Podwale w kierunku Nowego Dworu, ale w kierunku przeciwnym z uwagi na ograniczoną przepustowość przystanku przy tej ulicy (przystanek „Renoma”), będą kursowały objazdem w obu

Linia tramwajowa numer 4 wraca na ul. Kazimierza Wielkiego i w obu kierunkach będzie kursowała stałą trasą

kierunkach od pl. Orłąt Lwowskich przez pl. Legionów, ul. Piłsudskiego i Świdnicką.

„Muzeum Współczesne” teraz przy Legnickiej

■ **Autobusy linii 107, 109, 132 i 142** w kierunku Nowego Dworu będą kursowały z pominięciem przy-

stanku „pl. Strzegomski (Muzeum Współczesne)”, który zlokalizowany jest przy ulicy Legnickiej przed skrzyżowaniem z ulicą Poznańską.

Czwórka na swojej

Od 21 sierpnia zostaną wprowadzone również zmiany w roz-

kładzie jazdy tramwajów linii 4 i 74. Jest to spowodowane planowym zakończeniem prac związanych z wymianą rozjazdów tramwajowych na skrzyżowaniu ulic Kazimierza Wielkiego i Krupniczej.

■ **Tramwaj linii 4** w obu kierunkach powróci na swoją stałą tra-

sę przejazdu przez ulicę Sądową, Krupniczą i Kazimierza Wielkiego.

■ **Tramwaje linii 74**, jadące z przystanku „FAT” w kierunku Osobowic, pojadą od pl. Legionów przez ulice: Sądową, Krupniczą i Kazimierza Wielkiego do Szewskiej.

Piotr Bera

Powstanie 5,5-kilometrowy odcinek alei Północnej

To brakująca część obwodnicy śródmiejskiej, która połączy Polanowice, Poświętne i Sołtysowice z Psim Polem. Magistrat zapewnia, że obwodnica zmniejszy także natężenie ruchu na Karłowicach. Wrocławskie Inwestycje właśnie ogłosiły przetarg.

W tym miejscu kończy się dziś Śródmiejska Obwodnica Wrocławia

Zakłada się, że na trasie alei powstanie 6 skrzyżowań – z ul. Poświęcką, Kamieńskiego, Redycką, Sołtysowicką i nową ulicą, jaka powstanie od ul. Poprzecznej do ul. Krzywoustego. Pojawią się ścieżki rowerowe, chodniki i wiadukt nad torami kolejowymi linii 143 i nowe skrzyżowanie z ul. Bolesława Krzywoustego w rejonie mostu na Widawie.

Droga będzie jednopasmowa i poprowadzi ul. Nowaka-Jeziorańskiego, która obecnie kończy się przy skrzyżowaniu z ul. Poświęcką obok marketu Dino. Droga zostanie przedłużona do skrzyżowania ul. Pleszewskiej z Falzmana, a następnie do zbiegu ulic Kamieńskiego i Kątowej, gdzie znajdują się ogródki działkowe, a obok nowe osiedle mieszkaniowe. Ale-

ja następnie przetnie ul. Redycką przy wałach przeciwpowodziowych na Widawie.

W ten sposób miasto chce chronić przyrodę oraz zieleń, w szczególności drzewa. Przebieg alei Północnej w rejonie Widawy jest maksymalnie odsunięty od obszarów zabudowy – dlatego też na długim odcinku jest prowadzony wzdłuż wałów przeciwpowodziowych. Takie poprowadzenie alei ogranicza także ingerencję w Las Sołtysowicki.

Aleja Północna nie ma być trasą tranzytową dla miasta, bo taką funkcję pełni już AOW. Nowa trasa będzie wyłącznie łącznikiem dla północnych osiedli Wrocławia.

Projektowana będzie jedna jezdnia, gdyż – zdaniem urzędników

– taka przepustowość odpowiada potrzebom mieszkańców tej części miasta. Mają to potwierdzać kompleksowe analizy – w tym modelowania prognoz.

Prace budowlane mają rozpocząć się od połączenia ul. Krzywoustego nowym łącznikiem z ul. Poprzeczną, gdzie powstanie wiadukt nad torami kolejowymi w ciągu alei Północnej. Przy torach znajdujących się obok CH Korona często powstają olbrzymie korki.

Jak dokładnie będzie przebiegać nowa droga, przekonamy się za ok. dwa lata. Wykonawca projektu będzie miał od 18 do 24 miesięcy na prace.

Redakcja

Z miasta

Każdy ma prawo czuć się dobrze w swojej skórze

Przemoc jest wtedy, gdy widoczne są ślady pobicia. Nikt nie powinien wtrącać się w prywatne sprawy rodziny. Jeśli ktoś jest bity, to znaczy, że na to zasłużył. Gdyby naprawdę ofiara cierpiała, odeszłaby od sprawcy. Jeśli zgadzasz się choćby z jednym z tych zdań, koniecznie przeczytaj ten tekst.

Dokładnie 849 - tyle zgłoszeń dotyczących przemocy domowej zanotowali pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu od stycznia 2021. To o kilka procent więcej niż w podobnym okresie rok temu. - Mamy nadzieję, że nie oznacza to nasilenia zjawiska, a większą świadomość mieszkańców - mówi Izabela Pawłowska, przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Niepokojące symptomy

Fachowcy od przemocy są zgodni: zjawisko jest trudne i złożone. „Jak ona (albo on) może na to w ogóle pozwalać?” - wielu z nas przychodzi taka myśl do głowy, gdy słyszymy awanturę u sąsiadów za ścianą. Tymczasem proces przemocy rozwija się przez wiele lat. Początkowo związek, w którym panują toksyczne relacje, jest zazwyczaj postrzegany przez osoby zagrożone przemocą jako udany. Sprawca uzależnia ofiarę od siebie systematycznie. Sprawia

wrażenie miłego i zakochanego, ale podporządkowuje sobie drugą osobę finansowo i społecznie (od rodziny, znajomych). Pierwsze niepokojące sygnały, takie jak wybuchy złości, ataki zazdrości traktowane są jako objawy uczucia. - Często sprawcy przemocy wmawiają swoim ofiarom, że są brzydkie, że same sobie w życiu nie poradzą, a one w to wierzą - opowiada Izabela Pawłowska. Z czasem może dochodzić do przemocy fizycznej i seksualnej. Ale na zewnątrz dalej tego nie widać.

Nieogarnięci i ogarnięci życiowo

Przemoc może zdarzyć się w każdej rodzinie. Zdarza się zarówno w środowiskach o niskim statusie społecznym i poziomie wykształcenia, ale też w takich, w których członkowie mają wręcz prestiżową pozycję zawodową. - W pracy z rodzinami uwikłanymi w przemoc spotykamy lekarzy, prawników, menedżerów, policjantów, sędziów, pracowników

Będąc świadkiem awantury, dzwoń pod 112 lub pod całodobowy telefon zaufania MOPS 512 198 939

socjalnych - wlicza Izabela Pawłowska. I zaznacza: - Są to osoby pokrzywdzone, jak i te, które krzywdzą.

Jak rozpoznać z boku?

Jako sąsiedzi zaczynamy zwracać uwagę, że coś jest nie tak, gdy przez ścianę słyszymy awantury i wyzwiska. Ale niepokojącym sygnałem mogą być poniżające żarciki partnera wobec partnerki (lub odwrotnie), wieczny smutek na twarzy, wy-

cofana postawa u osoby do tej pory tryskającej życiem. Siniaki na twarzy tłumaczone upadkiem ze schodów. - Gdy domyślamy się, że ktoś doznaje przemocy, a ta osoba zaprzecza, ważne jest powracanie do tematu - uważa Izabela Pawłowska. To dzięki świadkom taka osoba może się w końcu odważyć i skorzystać z oferty MOPS-u w formie pomocy psychologicznej czy prawnej. Bywa, że potem się wycofują. - Jako profesjonalści rozumiemy te mechanizmy i nadal monito-

rujemy i podejmujemy działania interwencyjne - podkreśla Pawłowska.

Przemocowiec w izolacji

Pod koniec listopada ub. r. weszła w życie tzw. ustawa antyprzemocowa. Daje ona możliwość szybkiej izolacji sprawcy w sytuacji, gdy przemoc zagraża czyjemuś życiu lub zdrowiu przez policję lub żandarmerię wojskową.

Anna Aleksandrowicz

Nie do wiary! Nocne sprzątanie Rynku dziwi turystów

Kosze opróżniane kilkanaście razy dziennie, brygady ręczne i pojazdy ekologiczne - takie działa wytoczyła spółka Ekosystem do walki o czystość wrocławskiego Rynku.

Wrocławski Rynek ma niemal 3,8 ha powierzchni. Ta ogromna przestrzeń ze względu na swój reprezentacyjny charakter i duże natężenie ruchu jest sprzątana 24 godziny na dobę. - To tzw. stała czystość - wyjaśnia Paweł Szot, rzecznik Ekosystemu, spółki która odpowiada za utrzymanie tego obszaru w czystości. - Ekipy sprzątające zamiatają, zbierają odpady i opróżniają kosze na śmieci nawet kilkanaście razy dziennie. A trzeba pamiętać, że tych koszy w Rynku jest bardzo dużo - dodaje Szot.

W weekendy huk pracy

- Największa trudność jest z utrzymaniem porządku w weekendy, kie-

dy czynne są restauracje, dyskoteki i jest bardzo duży ruch. Wrocławianie są jednak przyzwyczajeni, że my cały czas pracujemy. Pozytywne są za to reakcje przyjezdnych, którzy są zszokowani, że we Wrocławiu jest tak czysto w porównaniu do innych miast - mówi nam Krzysztof Czupryński, pracownik firmy FBSerwis.

Tylko ekopojazdy

Z powodu brukowanej nawierzchni, Rynek nie zawsze można czyścić pojazdami mechanicznymi, dlatego pracują tu brygady ręczne. Tam, gdzie jest to możliwe, wjeżdżają pojazdy elektryczne lub napędzane na ekologiczny gaz. Muszą jednak uważać na zaparkowane samochody

i przechodniów, dlatego najczęściej wyjeżdżają na miasto w godzinach nocnych. - Na wszystko trzeba uważać. To ciężka, ale ciekawa praca - opowiada Janusz Wilk, kierowca pojazdu sprzątającego z firmy FBSerwis.

- Nasze brygady cały czas monitorują sytuację w Rynku, cały czas są w gotowości, aby to miejsce było następnego dnia świeże i czyste, żeby turyści mieli to samo wrażenie następnego dnia, kiedy się tu pojawią - dodaje Paweł Szot.

Agata Zięba

www.wroclaw.pl/tv

Pracownicy firmy FBSerwis przez 24/7 sprzątają centrum miasta

Dla mieszkańca

Od 30 lat mamy ponad 40 osiedli zamiast 5 dzielnic

Rok 2021 jest niezwykle ważny dla wrocławskiej samorządności osiedlowej. Trzydzieści lat temu Rada Miejska Wrocławia uchwaliła nowy podział miasta. Zlikwidowane zostały dzielnice, w miejsce których powstały osiedla – dziś mamy ich 48. Wybory do Rad Osiedli planowane są na 17 października.

W marcu 1991 r. uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia wprowadzony został nowy administracyjny podział miasta. Wynikał on z przeprowadzonych konsultacji i badań potrzeb mieszkańców. W miejsce pięciu dużych dzielnic, na które Wrocław został podzielony w latach 50., powołano osiedla – samorządowe jednostki pomocnicze. Pierwotnie było ich 47, a od 2006 r. jest 48.

Od 30 lat osiedla stanowią most pomiędzy władzami miasta a mieszkańcami. Są także spoiwem, które integruje mieszkańców i umożliwia tworzenie lokalnych ojczyzn. Świętowanie jubileuszu 30-lecia samorządów osiedli Wrocławia rozpoczęło się już wiosną. Na ul. Świdnickiej stanęła wówczas plenerowa wystawa, przygotowana przez Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego.

Historia z dokumentów

Obecnie na jej podstawie przygotowano publikację cyfrową, którą

Wystawa plenerowa na ul. Świdnickiej rozpoczęła obchody 30-lecia

można bezpłatnie pobrać ze strony internetowej www.wcrs.wroclaw.pl. Czytelnicy znajdą w niej wiele archiwalnych zdjęć i dokumentów, które ukazują ciekawą i mało znaną historię Wrocławia zaprezentowaną pod kątem osiedli.

Leśnica i okolice

Jej początek stanowią podwrocławskie wioski i miasteczka, systematycznie przyłączane do miasta. Pamięć o wielu z nich przetrwała w oficjalnych nazwach osiedli, inne stanowią zwyczajowe określenia, których na co dzień używają mieszkańcy. Przykładem jest największe z osiedli – Leśnica (w 1991 r. określana jako Leśnica i okolice) mieszcząca w sobie Stabłowice, Marszowice, Mokrą, Ratyń, Żar i Złotniki.

W powojennym polskim Wrocławiu podział na 5 dzielnic konkurował z kilkoma innymi. Transformacja ustrojowa przyniosła nowy podział, który istnieje do dziś. Jego celem jest częściowe

oddanie zarządzania Wrocławem w ręce mieszkańców.

Jubileuszowy rok wyborczy

Miasto nie zapomina o jubileuszu Rad Osiedli. Oprócz wystawy i publikacji przypomina o nim także jeden z miejskich autobusów, który został specjalnie na tę okazję oklejony. Znalazła się tam data zbliżających się wyborów do Rad Osiedli.

Pierwszym krokiem, który zapowiada jubileuszowe wybory, jest rejestracja kandydatek i kandydatów na radnych osiedlowych. Potrwa ona od 3 do 17 września. Zgłoszenia przyjmowane będą zarówno od pojedynczych kandydatów, jak i list wyborczych.

W kolejnych artykułach na łamach biuletynu wroclaw.pl znajdują się praktyczne porady dotyczące tematyki Rad Osiedli i jesiennych wyborów.

Redakcja

#WrocławZdalnieLokalnie – o biznesie w internecie

Jak prowadzić biznes w rzeczywistości internetowej? Od września Biuro Rozwoju Gospodarczego zaprasza na cykl spotkań z przedsiębiorcami w ramach akcji #WrocławZdalnieLokalnie. Pierwsze już 14 września w Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Prądzyńskiego 39A.

„O byciu w sieci” – to historie, doświadczenia i inspiracje przedstawione z perspektywy lokalnych firm i omówione przez ekspertów z zakresu IT, marketingu i e-commerce. Wydarzenie stanowi kolejną odsłonę akcji #WrocławZdalnieLokalnie, w ramach której miasto Wrocław zachęca mieszkańców do zakupów w lokalnych sklepach, a przedsiębiorców do wdrażania narzędzi cyfrowych i rozwijania działalności w internecie. Organizatorem akcji jest Biuro Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego Wrocławia, a partnerami merytorycznymi są ITCorner i 25wat.

Cykl spotkań „O byciu w sieci” jest odpowiedzią na potrzeby wrocławskich przedsiębiorców, zgłaszane na indywidualnych spotkaniach i wynikające z przeprowadzonej wśród nich ankiety. – Cieszy nas, że w tych po-

trzebach tak istotna okazała się wzajemna współpraca i wymiana doświadczeń – zaznacza Janina Woźna, dyrektor Biura Rozwoju Gospodarczego.

Dla kogo?

Cykl #WrocławZdalnieLokalnie – o byciu w sieci to spotkania z przedsiębiorcami i dla przedsiębiorców. Każde z planowanych wydarzeń będzie przestrzenią nie tylko do wymiany doświadczeń, ale i zawierania kontaktów biznesowych. Na spotkaniach mile widziani są zainteresowani wdrażaniem narzędzi cyfrowych w biznesie i prowadzeniem działalności gospodarczej w internecie.

Kiedy i gdzie?

Spotkania zostały zaplanowane w każdy drugi wtorek miesiąca.

Pierwsze: 14.09 o g. 18.00, kolejne: 12.10, 9.11, 14.12 – w Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Prądzyńskiego 39A, prowadzo-

nym przez Dolnośląską Federację Organizacji Pozarządowych. To miejsce ciekawych inicjatyw społecznych i kulturalnych, sprzyja-

jące tworzeniu pozytywnych relacji sąsiedzkich i międzyludzkich.

Redakcja

Spotkania będą odbywały się raz w miesiącu w CAL-u przy ul. Prądzyńskiego 39A

Tajemnice najstarszy

Wrocław jest miastem położonym na 12 odrzańskich wyspach. Jednak największe ich skupisko występuje w rejonie Starego Miasta. To wyspy: Bielarska, Słodowa, Młyńska, Piaskowa, Daliowa i Tamka. Tu mieści się też kolebka Wrocławia, czyli Ostrów Tumski, który przed zasypaniem jednego z ramion Odry, stanowił odrębną wyspę.

Historia tych miejsc jest równie bogata, co historia całego miasta. Skąd wzięły się ich nazwy, co się tam kiedyś znajdowało, a co mieści się dzisiaj? Postaramy się opowiedzieć.

1 Wyspa Bielarska

Nazwa wyspy (Bielarska Tylna) pochodzi od bielarzy płótna, którzy mieli tu w średniowieczu swoje warsztaty. Tę samą nazwę (Bielarska Przednia) miała wtedy także obecna Wyspa Słodowa, którą z racji funkcjonujących tam w XV w. słodowni nazwano Słodową. Wyspy rozdzielone są kanałem, tzw. upustem Klary, w XIII w. stały tu bowiem dwa młyny św. Klary (po jednym na każdej wyspie).

W XVIII w. na Wyspie Bielarskiej otwarto wytwórnię spirytusu, likierów i win owocowych H. Henninga, która przetrwała do II wojny światowej. A od XIX w. w okolicy dzisiejszej Żabiej Kładki funkcjonowało kąpielisko. Dziś znajdują się tu liczne place zabaw dla dzieci, sportkać można także Sokratesa – rzeźbę dłuta Stanisława Net-szoldowa, dar artysty dla miasta Wrocławia.

2 Wyspa Słodowa

Wraz z wyspami Bielarską i Młyńską była od średniowiecza własnością zakonu św. Klary, aż do początku XIX w., kiedy wszystkie przeszły na własność miasta. Wówczas rozpoczęto tu budowę mieszkań. Część Wyspy Słodowej pozostawała jednak aż do końca lat 30. niezabudowana. W czasie oblężenia Wrocławia pod koniec II wojny światowej prawie cała zabudowa uległa zniszczeniu, na wyspie pozostała tylko jedna kamienica, którą dziś podziwiać możemy w nowej odsłonie jako Concordia Design.

Obecnie jest to teren rekreacyjny z ławkami i zielonymi terenami do piknikowania. Cumują tu również pływające bary na wodzie. Wyspa Słodowa jest połączona z innymi czterema przeprawami – mostem św.

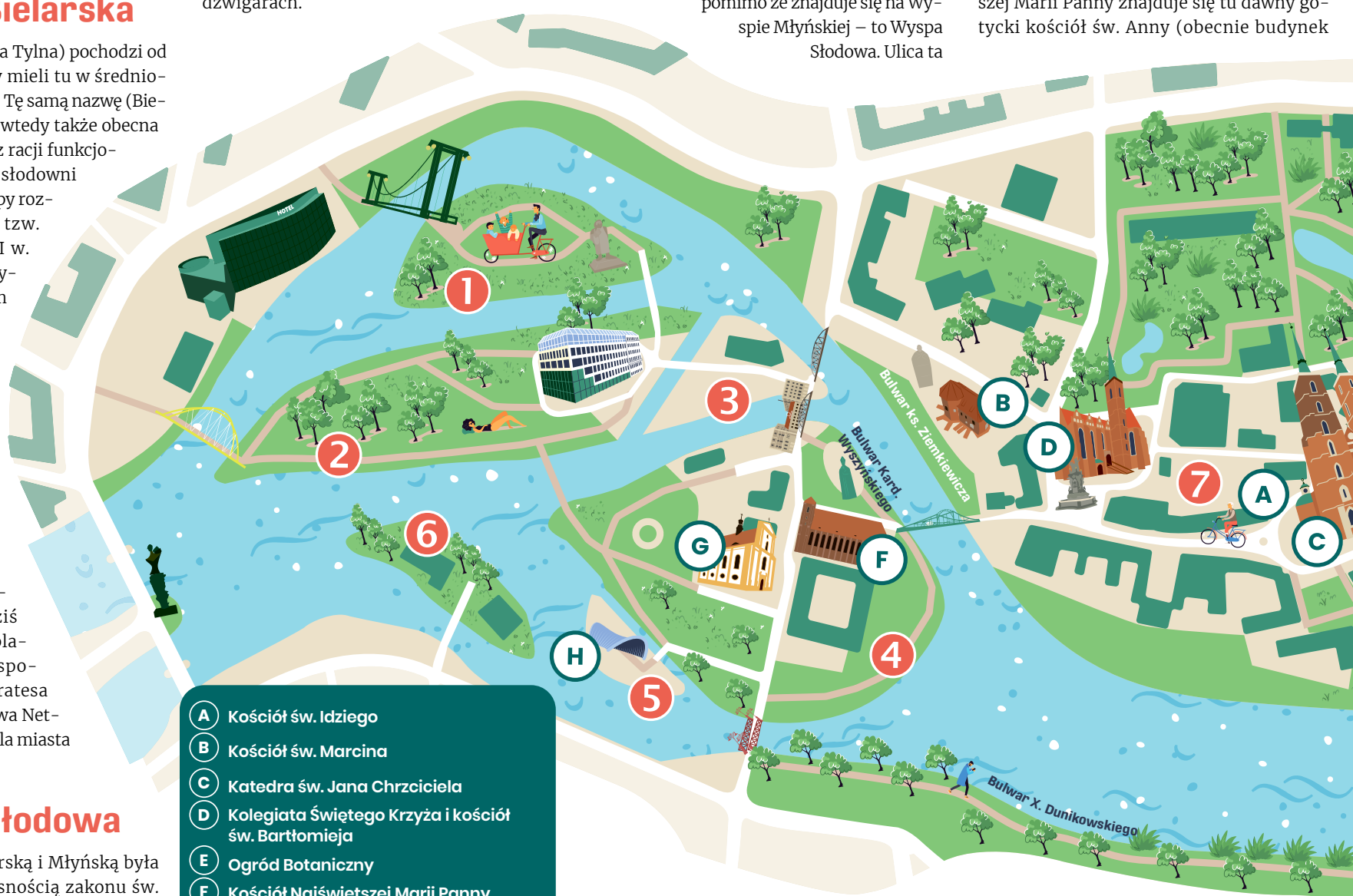
Klary z Wyspą Bielarską, mostem Słodowym z Wyspą Młyńską, kładką Piaskową z Wyspą Piasek, a w 2003 r. z prawym brzegiem Odry połączyła ją kładka Słodowa podwieszona na charakterystycznych dźwigarach.

ria – właśnie zyskał nową funkcję. Powstały tu teraz piękne mieszkania.

Pewne zamieszanie powoduje jednak ulica znajdująca się na tej wyspie, której nazwa – pomimo że znajduje się na Wyspie Młyńskiej – to Wyspa Słodowa. Ulica ta

słynnym zwrotem „Przebaczymy i prosimy o przebaczenie”.

Do II wojny światowej wyspa była gęsto zabudowana. Dziś oprócz kościoła Najświętszej Marii Panny znajduje się tu dawny gotycki kościół św. Anny (obecnie budynek

- A Kościół św. Idziego
- B Kościół św. Marcina
- C Katedra św. Jana Chrzciciela
- D Kolegiata Świętego Krzyża i kościół św. Bartomeja
- E Ogród Botaniczny
- F Kościół Najświętszej Marii Panny na Piasku
- G Cerkiew Świętych Cyryla i Metodego
- H Rzeźba Nawa

3 Wyspa Młyńska

Zwana była w średniowieczu także Wyspą Bożego Ciała. To jedna z mniejszych wysp odrzańskich na Starym Mieście. Nazwa pochodzi od młynów Maria i Feniks – Feniks znajdował się na Wyspie Młyńskiej, a Maria – na Piasku. Wielokrotnie płonęły, były odbudowane i przebudowywane. Stojący tu dziś kompleks nadal nazywany jest Młynem Ma-

łączy mosty Młyńskie z Wyspą Słodową.

4 Wyspa Piaskowa

Ze Starym Miastem połączona jest mostem Piaskowym, z Ostrowem Tumskim – mostem Tumskim, a z Wyspą Młyńską – mostami Młyńskimi. Jej nazwa nawiązuje do znajdującego się na niej kościoła Najświętszej Marii Panny na Piasku (F), dlatego nazywana jest też Piaskiem. Obok kościoła stoi pomnik kardynała Kominka, który był inicjatorem i głównym autorem listu biskupów polskich do biskupów niemieckich ze

mieszkalny), cerkiew prawosławna Świętych Cyryla i Metodego (G) i kilka innych zabudowań, w tym część młyna Maria. Przy kościele Najświętszej Marii Panny znajduje się budynek dawnego klasztoru augustianów, w którym do 2017 r. mieścił się jeden z gmachów Biblioteki Uniwersyteckiej. Dziś to Katedra Judaistyki Uniwersytetu Wrocławskiego.

5 Wyspa Daliowa

Południowo-zachodni skrawek Wyspy Piaskowej, odcięty od niej kanałem ze ślużą,

ch wysp Wrocławia

nosi nazwę Wyspy Daliowej. Na tę malutką część prowadzi niepozorna kładka, po której przejściu naszym oczom ukazuje się niecodzienny widok. Lustrzana konstrukcja, przypominająca kształtem żebra wieloryba, wykonana z polerowanej dmu-chanej stali to Nawa (H) – rzeźba Oskara Zięty. Jej kształt nawiązuje do łukowatych sklepień obiektów znajdujących się w pobliżu: kościoła Najświętszej Marii Panny i Hali Targowej.

żelazny most św. Macieja, który funkcjonuje do dzisiaj. Na wyspie znajdują się dwa budynki. Pierwszy z nich to była siedziba Śląskiego Towarzystwa Kultury Ojczyźnianej – dziś należy do Katedry i Zakładu Chemii Leków Akademii Medycznej. Drugi używany jest dziś przez Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

7 Ostrów Tumski

Dawniej Ostrów Tumski także był wyspą. Rzeki otaczały go tam, gdzie dzisiaj biegą ulice: Wyszyńskiego, Sienkiewicza i Mieszka I. Zostały one zasypane na początku XIX w., a pozostałościami po nich są stawy przy seminarium duchownym i w pobliskim Ogrodzie Botanicznym (E).

Najstarsze odkryte w tym miejscu ślady osadnictwa pochodzą z X w. Wtedy w okolicy stojącego tu dziś kościoła św. Marcina (B) założono drewniany gród (to jeden z najstarszych budynków Wrocławia, obok stoi pomnik papieża Jana XXIII). Pierwszym kamiennym budynkiem na wyspie była katedra. Powstała dzięki powołaniu w 1000 r. we Wrocławiu biskupstwa. Stąd też wywodzi się nazwa tego miejsca. „Ostrów” we wszystkich językach słowiańskich oznacza wyspę, natomiast słowo „tum” to po niemiecku katedra.

Oprócz katedry św. Jana Chrzciciela (C), na której znajduje się punkt widokowy, warto zobaczyć piętrowy kościół św. Krzyża i św. Bartłomieja (D), pomnik Jana Nepomucena czy najstarszy zachowany budynek Wrocławia – kościół św. Idziego (A). Na wrocławskim Ostrowie Tumskim przy ul. Katedralnej 7 w XVI w. pomieszkiwał słynny astronom Mikołaj Kopernik, a w kolejnym stuleciu znany z miłosnych podbojów Giacomo Casanova – nie można więc pominąć tego miejsca podczas spacerów i zwiedzania Wrocławia.

Na Ostrów prowadzi most Tumski, który niegdyś stanowił swoiste „przejście graniczne” – na wyspie, która była siedzibą biskupstwa, nie obowiązywało bowiem to samo prawo, co w mieście. Dziś także możemy poczuć się tu, jak w innym świecie. Gazowe uliczne lampy wciąż zapala co wieczór latarnik, a wokół czuć niezwykłą atmosferę, którą opisują liczne legendy.

6 Tamka

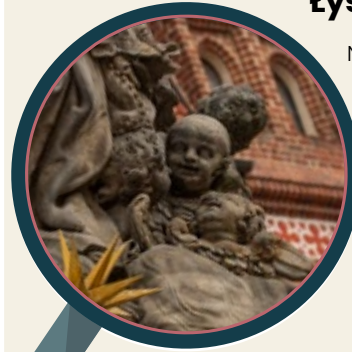
Tamka, zwana Wyspą Świętego Macieja, od znajdującego się tu od XIII w. młyna, należała do zakonu Krzyżowców z Czerwoną Gwiazdą. Prowadził na nią drewniany most o tym samym imieniu. W XVI w. zbudowano tu wodociąg.

W latach 1905–1907 powstał łączący wyspę z południowym brzegiem Odry

Agata Zięba

LEGENDY OSTROWA TUMSKIEGO

Łysy aniołek

Na placu koło kościoła Świętego Krzyża stoi pomnik św. Nepomucena. Gdy przyjrzy się mu uważnie, zauważycie łysego aniołka. Otóż rzeźbiarz, któremu zlecono wyrzeźbienie aniołków, postanowił uczcić narodziny syna i wyrzeźbił jego łysą główkę. Niestety, fundator pomnika nie był zachwycony i rzeźbiarza zwolniono. Podobno jego żona prześladowała mistrza i odzyskała pracę. Dla symetrii dodano drugiego łysego cherubinka.

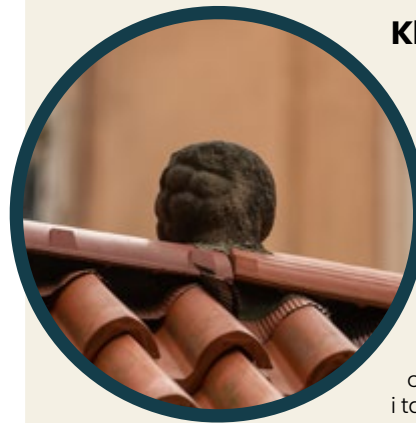
Lew przed katedrą

Wejście do katedry jest bogato zdobione. Piękna kolumnada jest w większości zwieńczona postaciami świętych. Koło drzwi wejściowych stoi też dziwna rzeźba z piaskowca. Był to kiedyś lew, jednak przez stulecia kamień się tak pokruszył, że trudno go rozpoznać. Dziwny wygląd lwa tłumaczy także legenda. Otóż kiedy mistrz nadzorujący budowę portalu nie zapłacił kamieniarzowi, ten uderzył w lwa młotem i ku zdziwieniu wszystkich odpadła sama grzywa. Uznano, że odpadło to, za co nie zapłacił mistrz.

Kluskowa Brama

Pewnemu kupcowi zmarła żona, bardzo ubolewał po tej stracie. Szczególnie brak mu było jej wspaniałych klusek. Kiedy pewnego wieczoru zmęczony zasnął koło kościoła św. Idziego, przyśniła mu się żona. Podaowała mu garnek pełen swojego specjału, który miał się zawsze napętniać. Warunek był jeden, na dzień musiała zostać ostatnia sztuka. Gdy kupiec się obudził, zobaczył garnek i zaczął zajadać – z łakomstwa zabrał się też za ostatnią kluskę, lecz ta wskoczyła na bramę i tam skamieniała.

Kamienna głowa

Złotnik miał córkę Barbarę, która zakochała się z wzajemnością w Henryku pracującym w warsztacie ojca. Dziewczyna wiedziała jednak, że nie ma szans na ślub z biednym chłopakiem. Ten, aby się wzbogacić, postanowił dotrzeć do rozbójników. Gdy wrócił, od razu poszedł do złotnika, który rozpoznał wśród łupów swoje wyroby i pogonił chłopaka. Wściekły Henryk podpalił dom złotnika i pobiegł obserwować sytuację z wieży katedry. Kiedy chciał już zejść, nie mógł wyciągnąć głowy z okienka. Do dzisiaj na wieży jego wykrzywioną grymasem rozpaczy twarz.

Legendy z bloga www.podrozestmamaitata.com

Nasze osiedla

Wrocławskie Feta na Starym Mieście

Trzecia edycja Wrocławskiej Fety powinna dostarczyć wielu kulinarnych doznań. Organizatorzy zapewniają, że będzie to okazja by sięgnąć po piwne sztosy, rozsmakować się w rzemieślniczych serach i upolować wino doskonałe. W programie liczne degustacje, konkursy i bezcenne opowieści producentów o sekretach produkcji, inspiracjach i planach na przyszłość. W ofercie festiwalowej pojawią się winne, piwne i serowe perełki z Dolnego Śląska. Niektórzy wystawcy zabiorą uczestników w smakowitą podróż po włoskich, francuskich, południowoafrykańskich i bułgarskich winnicach, a serofani spodziewać mogą się nie lada rarytasów, w tym lekko rozpuszczonego sera Raclette podawanego z gotowanymi ziemniakami. Miejsce uczty: pl. Nowy Targ w pt. 20.08 w g. 17.00–22.00, w sob. i nd. (21 i 22.08) – w g. 12.00–22.00.

Park Grabiszyński w Firleju

Album „Park Grabiszyński. Miejska puszcza” ze zdjęciami wrocławskich fotografek i fotografów przyrody, z tekstami wrocławskich przyrodniczek, przygotowany edytorsko przez artystkę-graficzkę. Kawiarnia Sąsiedzka to pierwsze miejsce, w którym można go zobaczyć (na razie w formie prezentacji) i usłyszeć, skąd wziął się ten pomysł i jak wyglądał projekt, ile osób nad nim pracowało oraz o tym, co wydarzy się z nim w niedalekiej przyszłości. Grupa aktywistów i przyjaciół parku Grabiszyńskiego nie kryje, że ma wiele planów. Gośćmi Olgi Szalc w Firleju – Ośrodku Działań Artystycznych przy ul. Grabiszyńskiej 56 w środę 25.08 będą przedstawicielki grupy: fotografka Joanna Stoga i Ewa Zachara, autorka rymowanej wersji legendy o wrocławskim smoku Strachocie, postrachu Strachocina. Wstęp wolny. Początek spotkania – g. 18.00.

LEŚNICA

Dni Fantastyki 2021

Jeśli lubisz choć trochę klimaty fantastyczne w książkach, komiksach, filmach czy grach komputerowych, powinieneś wybrać się do Centrum Kultury Zamek, pl. Świętojański 1. Tam od piątku do niedzieli (20-22 sierpnia) spotkasz twórców, naukowców i fanów wymyślonych światów.

Organizatorzy wydarzenia podzielili imprezę na strefy.

Pięć stref

■ **Literatura**, autorzy: Łukasz Orbitowski (panel o zabijaniu popkultury przez poprawność polityczną), Krzysztof Haladyn (powiązania fantastyki z historią), dr Dominik Lewiński (zombiaki i wampiry), Natalia Kościńska i Anna Sokalska (kobiecość w świecie słowiańskim). ■ **Komiks**, rysowniczką komiksową Kasia Babis, malarz Roch Urbaniak (warsztat z rysowania dinozaurów), Rafał Mikołajczyk (autor komiksu „Niezwyoczony” na podstawie książki Stanisława Lema), Maria Lengren (miłosne wizje przyszłości), Berenika Ko-

mycka (warsztaty dla rysowników komiksowych). ■ **Film**, krytycy filmowi: Kaja Klimek vel Kajutex (nowa poetyka w serialach), Jakub Demiańczuk (rasowe stereotypy w klasycznym kinie grozy), Bartosz Czartoryski (postpandemiczne kino) i filmoznawczyni dr hab. Agnieszka Nieracka (o kobietach w światach SF). ■ **Strefa Open**, grupy Krąg Mostów i Mordor Forge przeprowadzą warsztaty z kowalstwa i kaletnictwa, Rebel Fencing – z szermierki, Klan Czarnego Niedźwiedzia zabierze do świata wikingów. Wolkanie pokażą dzieciom, jak zadbać o wspólny świat.

Inspiruje i łączy

Michał Wolski ze stowarzyszenia Trickster opowie o wampirach,

a prof. Marek Nowicki i dr hab. Ireneusz Morawski z Wydziału Fizyki i Astronomii Uniwersytetu

Wrocławskiego poruszą tematy mikroświata i kosmosu.

Anna Aleksandrowicz

GĄDÓW-POPOWICE POŁUDNIOWE

Obejrzyj z dzieckiem Kwiatoturniej

Kolorowy, interaktywny spektakl, gigantyczne kolorowanki i pokazy baniek – przyjdź na piknik rodzinny. Miejsce: plac przy wejściu do Magnolia Park z ul. Legnickiej – w razie niepogody wewnątrz centrum, sobota 21 sierpnia. Wstęp wolny.

Piknik rodzinny potrwa w sobotę 21 sierpnia w godz. 10.00-15.00

Pozytywnie zakręcona ekipa Teatru Kultureska znów pojawi się we Wrocławiu. Tym razem na scenie wystąpią... kwiaty: Róża, Stokrotka i Kaktus. Zabawny spektakl „Bukiet Talentów” to jedna z atrakcji pikniku rodzinnego, który odbędzie się w najbliższą sobotę.

Jak uratować przyrodę przed bałaganiarskimi ludźmi? Na to pytanie postarają się odpowiedzieć trzy kwiaty o światowych temperamentach: piękna polska Stokrotka, ognista hiszpańska Róża i meksykańska dusza, czyli Kaktus. Rywalizują o tytuł ekologicznego bohatera w Kwiatoturnieju, wystawiając prawdziwie kolorowe show i pokazując najmłodszym, jak się dobrze bawić. Przy okazji śpiewająco uczą dzieci o recyklingu i segregacji odpadów. Mimo że plenerowe przedstawienie pełne

jest ruchu, to można je obejrzeć na leżakach i poduszkach.

Poza energetycznym przedstawieniem tego dnia zaplanowane są atrakcje dla dzieci, takie jak skracanie balonów na życzenie, warsztaty plastyczne i zabawy prowadzone przez animatorów. Najmłodszy będą mogli pomalować gigantyczne kolorowanki, obejrzeć pokazy baniek, a także ozdobić swoje buzie farbami. Dla każdego dziecka przewidziana jest zdrowa przekąska. Wszystkie te atrakcje odbędą się między g. 10.00 a 15.00, a przedstawienie zacznie się dokładnie w samo południe i potrwa godzinę. Piknik odbędzie się na świeżym powietrzu, a w razie niepogody zostanie przeniesiony do wnętrza centrum.

Redakcja

KŁODZKO

Tysiącletnie miasto w cieniu wielkiej twierdzy

Kłodzko to jedno z najpiękniejszych miast Dolnego Śląska. Ma ponadtysiącletnią historię, w której przenikały się wpływy Czechów, Niemców i Polaków, a dzisiaj jest turystycznym i kulturalnym centrum Kotliny Kłodzkiej. Kto nie zwiedził wspaniałej kłodzkiej twierdzy, koniecznie musi to nadrobić.

W swojej bogatej przeszłości Kłodzko było osadą targową, miastem rzemieślników i kupców oraz garnizonem wojskowym, przyciągało artystów, było też ważnym ośrodkiem religijnym. Teraz jest centrum turystycznym i kulturalnym Kotliny Kłodzkiej, oferując wiele atrakcji dla turystów, miłośników aktywnego wypoczynku, wielbicieli militariów, historii i kultury.

Starszy brat mostu Karola

Wspaniała architektura, zabytki, dzieła sztuki, magiczne miejsca – to wszystko tworzy niepowtarzalny klimat Kłodzka.

Szczególną ozdobą miasta jest kamienny most, który bywa porównywany do słynnego mostu Karola w Pradze. Jednak kłodzka przeprawa nad Młynówką jest dużo starsza od praskiej. Początki budowy szacowane są na rok 1281, a za rok ukończenia konstrukcji uznaje się 1390. Przez wieki był przebudowywany i modernizowany. W XVIII w. ozdobiono go barokowymi figurami wotywnymi.

Nieodparty urok ma także kłodzki Rynek. Tu jedną z najbardziej rozpoznawalnych budowli jest ratusz (małe zdj.). Pierwszą siedzibę władz miasta postawiono w tym miejscu już w średniowieczu. W kolejnych stuleciach ratusz był wielokrotnie niszczone przez pożary. W 1896 r. na ratuszu zamontowano zegar, który podtrzymywany jest przez rzeźbę

Nad miastem góruje twierdza Kłodzko – jeden z najbardziej okazałych zabytków Dolnego Śląska

mogła wojskom Napoleona w oblężeniu miasta, zatruwając wodę w Studni Piekarskiej w twierdzy.

Sporo emocji wywoła na pewno spacer Podziemną Trasą Turystyczną, na którą składa się labirynt tuneli, chodników i gęsta sieć podziemnych korytarzy. Turystom udostępniana jest 600-metrowa trasa pod najstarszą częścią miasta.

Góra. Z wyższych partii Twierdzy Głównej można podziwiać przepiękną panoramę miasta i okolicznych gór, wewnątrz – zobaczyć dobrze zachowane ślady kultury militarnej, a w podziemnych labiryntach – poczuć grozę tego miejsca.

Miłośnicy ciekawostek historycznych powinni zajrzeć do Muzeum Ziemi Kłodzkiej, które zajmuje barokowy budynek dawnego konwiktów jezuitskiego z XVII/XVIII w. Do najciekawszych eksponatów należą wyroby cynowe konwisarzy kłodzkich i śląskich, zegary popularne na Śląsku z końca XIX i początku XX w., kłodzkie współczesne szkło unikatowe oraz stylowe wnętrza

Do Kłodzka warto zajrzeć nie tylko, by zobaczyć pozostałości dawnej świetności. To pięknie położone, tętniące życiem miasto, a kalendarz imprez wypełniony jest wydarzeniami. Organizowane

są tu jarmarki z okazji Dni Kłodzka, pokazy militariów w ramach Dni Twierdzy, Międzynarodowy Festiwal Teatralny Zderzenie i piwny Oktober Festung.

Jak dojechać?

Najszybciej 90 km z Wrocławia do Kłodzka pokonamy drogą krajową nr 8. Zajmie nam to około dwóch godzin. Natomiast pociągiem dojedziemy do Kłodzka w półtorej godziny.

Redakcja

MATERIAŁY MIASTA KŁODZKO (3)

I w a z kłodzkiego herbu.

Piękna barokowa fontanna na wprost to dawna studnia miejska. Jej centralną częścią jest posąg Lwa w koronie.

Przez kilkaset lat na Rynku w Kłodzku stał pręgierz miejski. Wzniesiony w latach 1551-1552, stał się głównym symbolem praworządności w mieście. Jednak na początku XIX w. został usunięty, by w 2011 r. wrócić na swoje miejsce już tylko jako ciekawostka turystyczna.

Otoczające Rynek kamieniczki to dawne domy kłodzkich rzemieślników, kupców i szlachty. Z jedną z nich związana jest legenda o Charlotcie Ursinus, która po-

#odwiedź

DOLNY ŚLĄSK

Widok z Twierdzy

Nad miastem góruje twierdza Kłodzko. Monumentalny kompleks umocnień to jeden z najbardziej okazałych zabytków Dolnego Śląska. W jego skład wchodzi udostępniona do zwiedzania Twierdza Główna i fort pomocniczy Owcza

strony ograniczało, ale z drugiej dawało wiele nowych możliwości. Jest to ciekawy przekrój losów mieszkańców Kłodzka, znajdziemy tutaj także informacje o urzędzie kata, polowaniu na czarownice, wyszukanych karach, które niegdyś były na porządku dziennym.

Na uwagę z pewnością zasługuje także starówka, warto przyjrzeć się wyjątkowym detalom architektonicznym, choć całe kamienice także budzą zachwyt. A jak będą Państwo chcieli nieco odpocząć, zachęcam do odwiedzenia zrewitalizowanych parków i skwerów. Zapraszam do Kłodzka.

Michał Piszko
burmistrz Miasta Kłodzka

Kłodzko to niesamowite miasto – z ciekawą historią, świetnym klimatem, z niepowtarzalnymi miejscami, które z pewnością trzeba zobaczyć.

Nad miastem góruje potężna fortyfikacja, której zwiedzanie jest niezwykłym doświadczeniem. Można wręcz dotknąć zawiłej historii Dolnego Śląska, jaka przez wieki określała nasz region. Ciekawą propozycją jest także Podziemna Trasa Turystyczna. Jest to część znacznie obszerniejszego podziemnego miasta, które pełniło różne funkcje. Było schronieniem przed zarazą, ale toczyło się tam także zwykłe życie. Było to swego rodzaju alternatywne miasto, które z jednej

Lato we Wrocławiu

Nowy beach bar w aquaparku, zobacz niedowiarku

W piątek 20 sierpnia wielkie otwarcie nowej strefy chilloutu we wrocławskim aquaparku – Aqua Beach Baru. To wyjątkowo klimatyczne miejsce wśród zieleni, w którym z okazji inauguracji odbędzie się Silent Disco. A przy okazji warto zająrzeć na jedną z 16 miejskich plaż póki trwa lato i sprzyja pogoda.

Aqua Beach Bar we Wrocławskim Parku Wodnym przy ul. Borowskiej 99 zlokalizowano na górze obok ogrodu saunowego. Można tam będzie zasiąść w wygodnym leżaku, a w barze kupić kolorowy koktajl czy pysznego szejka. Oficjalnie nowa strefa wystartuje w piątek 20 sierpnia o godzinie 20.00.

Po cichu, ale z przytupem

Z okazji inauguracji o godzinie 22.00 rozpocznie się Silent Disco, czyli... dyskoteka w kompletnej ciszy. Cisza będzie jednak tylko pozorna. Każdy uczestnik otrzyma bowiem specjalne słuchawki, w których będzie mógł wybrać jeden z trzech kanałów z muzyką tworzoną w trakcie imprezy przez DJ-a. Zabawa potrwa aż do godziny 4.00.

Wejście na wydarzenie będzie możliwe od godziny 20.00 od strony parkingu przy ul. Borowskiej. Do Beach Baru można zająrzeć bezpłatnie, jednak aby wziąć udział w imprezie Silent Disco, należy uiścić koszt wypożyczenia słuchawek – 20 zł (płatność tylko gotówką). Wstęp tylko dla osób pełnoletnich (należy posiadać przy sobie dokument tożsamości ze zdjęciem).

Koło ogrodu saunowego będzie teraz można wypić koktajl na leżaku – właśnie otwarto tam bar

Bogaty program

Nowa strefa będzie dostępna dla klientów aquaparku w trakcie różnego rodzaju wydarzeń plenerowych – a tych w najbliższych tygodniach nie zabraknie! Szczegóły można na bieżąco sprawdzać na stronie aquapark.wroc.pl.

Kolejny bar na plaży

Wrocław może śmiało nosić miano polskiej stolicy beach barów. Naliczyliśmy ich w mieście około 16. Warto skorzystać z ostatnich podrygów lata i odwiedzić któryś z nich, bo czynne są tylko do października.

Marina Kleczków (1) przy ul. Pasterskiej 2 mieści się na terenie zabytkowego kąpieliska Różanka. ZaZoo (2) zajmuje kilka tysięcy metrów kwadratowych w miejscu połączenia Odry i Starej Odry, zaledwie 300 m od mostu Zwierzyńskiego. Odra-Pany (3) mieści się w pobliżu wrocławskiego zoo,

a dokładnie tuż przy kładce Zwierzynieckiej.

Hot Spot Beach Bar (4) przy ul. Wejherowskiej to największa sztuczna miejska plaża w Polsce (15 tys. mkw.). Forma Płynna (5) przez płot sąsiaduje z bulwarem Politechniki Wrocławskiej, gdzie mieści się także kameralna plaża (6).

Stara Odra Beach Bar (7) jest malowniczo położony tuż przy mostach Trzebnickich. Tu też mieści się Basen Beach Bar (8). W pobliżu jazu Opatowickiego znajduje się kameralny OpatoVice Beach Bar (9).

Wrocławianie mogą korzystać także z uroków plaży zlokalizowanej tuż przy mostach Warszawskich – Prosto z Mostu Beach Bar (10). Podróż Beach (11) bar mieści się przy ul. Robotniczej 5.

Ogródek Bar Plażowy (12) to jedyne takie miejsce na wrocławskiej Klecinie. A na Psim Polu zaprasza Wyszczekany Beach Bar (13). Partynice mają swoje Babie Lato (14), a Jagodno Plener (15). Jest też plaża nad stawem na ul. Kunickiego – Hydroplan Beach Bar (16).

Agata Zięba

Chcesz nagrodę? Filmuj Wrocław, bo czas leci

Tylko do 3 września można nadsyłać swoje filmy do 9. edycji konkursu „Kręci Cię Wrocław? Kręć Wrocław!”. W tym roku zostaną przyznane trzy nagrody główne za: ogólny film o Wrocławiu, film o wrocławskich krasnalach i animację. Wyniki 24 września.

Konkurs organizuje Wydział Promocji Miasta i Turystyki UMW. Adresowany jest do profesjonalistów i amatorów. Zgłoszone filmy powinny oddawać oryginalny charakter i klimat Wrocławia. Materiały mogą trwać 30 lub 60 sekund. Uczestnicy mają pokazać, jak miasto ich inspiruje, czym przyciąga i co sprawia, że czują się w nim dobrze. Zwycięzców wyłoni jury. W tym roku po raz pierwszy, we współpracy z Fundacją Kata-

rynka, zostanie przeprowadzone głosowanie publiczności.

Nagrody są cenne. Na zwycięzców głównych kategorii czeka 6 tys. zł (za film ogólny i o krasnalach) i 7 tys. zł (za animację). Do tego nagrody rzeczowe, jak monitor, tablet graficzny oraz słuchawki, płatny staż w firmie filmowej, godziny w profesjonalnym studio na-

grań czy zaproszenia do teatru i na plan filmowy. Jest o co powalczyć. Nagrody zostaną wręczone na gali finałowej konkursu.

Redakcja

Szczegóły na:

www.wroclaw.pl/krecwroclaw

Lato we Wrocławiu

Organizujesz wakacyjny wypoczynek lub wydarzenie, dodaj swoją ofertę na www.wroclaw.pl/go/dodaj-oferte

My wrocławianie

Reika i Ram, czyli dlaczego Gabrysia się przebiera

Za restauratorkę Magdę Gessler, Ferdka z serialu o Kiepskich, Bukę z książki dla dzieci o Muminkach, ale też za narodowego wieszczka Juliana, konieczne w kołnierzu a la Słowacki. Cosplayerzy przebierają się za najróżniejsze znane i mniej znane postaci ze świata realnego i świata fantazji. Nie idą w przebraniu na bal maskowy, lecz spotykają się na zlotach i konwentach, odgrywając w kilkuminutowych scenkach swoich bohaterów. Wrocławianka Gabriela Wojciechowska wciela się w bohaterki japońskich kreskówek anime i idolki zespołów muzycznych znanych w Japonii.

Wrocławianka Gabriela Wojciechowska, studentka III roku licencjatu filologii rosyjskiej na Uniwersytecie Wrocławskim, być może spróbuje zostać tłumaczem symultanicznym. Język Władimira Putina zachwyił ją z powodu twórczości Antona Czechowa. – Może zrobię magisterium z rusycystyki, a na pewno pójdę też na publikowanie cyfrowe – planuje. Daje ono kompetencje potrzebne do wydania papierowej książki, ale też zrobienia strony internetowej. Na wybór zawodu daje sobie jeszcze kilka lat. Czego by jednak nie wybrała, na pewno nadal będzie cosplayerką. – Mam frajdę przygotowując strój swojej postaci, na zlotach poznaję pozytywnych ludzi, zyskuję znajomości, które potem przydają się w zwiedzaniu Polski i Europy – wylicza.

Rola kostiumowa

„Cosplay” to kombinacja słów „costume” (kostium, strój) i „play” (granie roli). Określenie wymyślił w 1984 r. Japończyk Nobuyuki Takahashi podczas imprezy Worldcon w Los Angeles. Według niego osoby, które wcielały się w ulubionych bohaterów swoim ubraniem i zachowaniem, brały udział w czymś więcej niż maskarada. Cosplayerzy sami tworzą swoje stroje i stają do konkursów. Jury ocenia wtedy szczegółowość i precyzję ich wykonania, a także sposób naśladowania postaci w krótkiej scenie. Może być to naśladowanie manier, języka ciała czy póz.

– Podczas tegorocznych Dni Fantastyki we Wrocławiu w ramach konkursu Kryształowy Smok za I nagrodę można dostać 500 zł – opowiada Gabrysia. To właściwie zwrot kosztów wykonania stroju, który tworzy się od kilku tygodni do kilku miesięcy przez parę godzin dziennie. Sama peruka kosztuje ok. 80–100 zł. W konkursach ogólnopolskich najważniejsze jest pokazanie się i wysokie miejsce, bo ono zapewnia wyjazd zagraniczny. Ostatni był w 2019 r. w Paryżu, ale zdarzają się też w USA i Japonii. Polacy reprezentują wysoki poziom. Zawsze zajmują miejsce na

A tutaj jako Ram z japońskiej kreskówki Re Zero

podium. W Polsce stolicą cosplayu jest Poznań, a imprezą znaną w całej Europie – odbywający się tam Festiwal Fantastyki Pyrkon.

Japońskie idolki

22-letnia Gabrysia najchętniej przebiera się za bohaterki japońskich kreskówek lub wokalistki grup muzycznych. – W liceum oglądałam dużo filmów anime, czytałam komiksy, grałam w gry komputerowe z postaciami z mangi – opowiada. Według niej japońska narracja jest o tyle ciekawsza od eu-

ropejskiej, że zamiast dążyć do zaskoczenia odbiorcy rozwiązaniem wątków fabuły, skupia się na emocjach i reakcjach bohaterów. Na spotkanie –

Od sukienki do kaloryfera

Wrocławianka najczęściej stroje swoich bohaterek szyje sama. Raz po pół roku szycia się jednak poddała. – Przy stroju Kotori Minami, a konkretnie przy jej bucic – wspomina. – Miała gorsetowaną sukienkę na guziczki, spódnice z trzema warstwami koronek, malowane ręcznie wzory, kapelusz i buty na koturnie. Po takiej praktyce nie boi się już podjęcia drobnych napraw w domu. Jak przecieka grzejnik, to zamiast szukać kolegi, zakręca zawór, znajduje pakuły i uszczelnia.

Na ponowne pytanie o sens przebierania się Gabrysia uśmiecha się przekornie i mówi: – W dzieciństwie większość z nas lubiła się przebierać. Warto pielęgnować w sobie dziecko.

Anna
Aleksandrowicz

Gabriela Wojciechowska w stroju Reiki Sato z zespołu 22/7. Więcej zdjęć na IG: @kuma.mishka

XXX Forum Ekonomiczne w Karpaczu

Smart City – jakie będą zdrowe miasta przyszłości

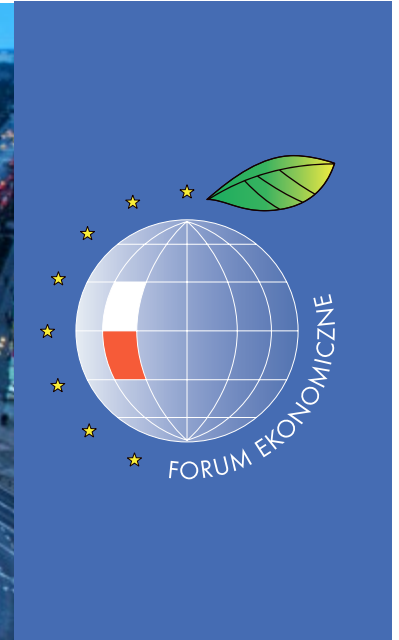
7 września rozpocznie się XXX Forum Ekonomiczne w Karpaczu. Wśród uczestników będą przedstawiciele wrocławskich firm, Urzędu Miejskiego Wrocławia i Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej. Wrocławianie będą mówić m.in. o innowacjach i SmartCity.

Forum Ekonomiczne zwane „polskim Davos” to największe w Europie Środkowo-Wschodniej spotkanie przedstawicieli świata polityki, samorządu, biznesu, nauki i kultury. Jak podkreślają organizatorzy, to wyjątkowe miejsce spotkań i dialogu o współczesnych wyzwaniach, perspektywach rozwoju gospodarczego, bezpieczeństwie i przezwyciężaniu kryzysów. W tegorocznej edycji uczestnikami będą przedstawiciele Wrocławia.

Miasta przyszłości

Panel Smart City poświęcony będzie zagadnieniom związanym z koncepcją „Zdrowego miasta”. Zdrowe miasta to miasta przyszłości, których funkcjonowanie ukierunkowane jest na zapewnienie dobrostanu swoim mieszkańcom. Aby osiągnąć ten cel, tworzą warunki do odpowiedniej jakości życia, umożliwiając dostęp do usług publicznych (zdrowotnych, edukacyjnych, społecznych i innych) na odpowiednio wysokim poziomie.

Takie miasta wykazują również wysoką dbałość o środowisko naturalne i racjonalne wykorzystanie zasobów. Przekłada się to na ich

dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej, racjonalną gospodarkę odpadami, inwestowanie w niskoemisyjny transport publiczny czy zwiększanie obecności zieleni na terenach miejskich. Zdrowe miasto to miasto, w którym można połączyć pracę z wypoczynkiem i dostępem do usług publicznych na najwyższym poziomie oraz wysokim poziomem bezpieczeństwa.

W odpowiedzi na zmiany

– Zdrowe miasta są jednym z elementów odpowiedzi na wyzwania przyszłości, takie jak zmiany klimatyczne, zmiany demograficzne i starzejące się społeczeństwo oraz dynamiczny i wszechobecny rozwój technologii – mówi Robert Bednarski, zastępca dyrektora ds. Smart-City w Wydziale Promocji Miasta i Turystyki UMW. Co więcej, zdrowe miasta dla osiągania swoich celów coraz częściej zbierają i analizują

różnorodne dane dotyczące życia w mieście, aby podejmować racjonalne decyzje i skutecznie zaspokajać potrzeby mieszkańców.

– W trakcie panelu przyjrzymy się uwarunkowaniom rozwoju współczesnych miast (smart city) oraz zbadamy czynniki, które wpływają na kształtowanie się koncepcji „Zdrowego miasta”. Postawimy wiele pytań m.in. o relacje między społecznym wymiarem koncepcji (w tym w szczególności potrzebami mieszkańców) a wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Podejmiemy także próbę odpowiedzi na pytanie, jakie inicjatywy i działania mogą przyspieszyć budowę zdrowego miasta. W tym kontekście przedmiotem naszej debaty będzie z pewnością współpraca między administracją publiczną, nauką, biznesem a mieszkańcami – wskazuje Dionizy Smoleń, dyrektor w Zespole ds.

Sektora Publicznego i Infrastruktury PwC, który będzie pełnił rolę moderatora debaty.

W dyskusji udział wezmą:

- Agnieszka Gajewska, PwC CEE Public Sector & Infrastructure Leader,
- Suparno Banerjee, Global Public Sector Leader Nokia,
- Jakub Mazur, wiceprezydent Wrocławia,
- Marzena Krawiec, wiceprezes Zarządu Telemedycyna Polska S.A.,
- Zdzisław Wolny, prezes Zarządu Grupa BST sp. z o.o.

W poszukiwaniu przywództwa

XXX Forum Ekonomiczne w Karpaczu odbędzie się w tym roku w dniach 7-9 września pod hasłem „Europa w poszukiwaniu

przywództwa”. W sesjach plenarnych oraz ponad 200 panelach dyskusyjnych wezmą udział głowy państw i członkowie rządów, liderzy biznesu, dziennikarze, przedstawiciele licznych organizacji pozarządowych. Dyskusje merytoryczne zaplanowano w ramach kilkunastu paneli tematycznych, wśród których pojawią się takie tematy, jak „Biznes i Zarządzanie”, „Makroekonomia”, „Polityka Międzynarodowa”, „Forum Bezpieczeństwa”, „Społeczeństwo”, „Forum Ochrony Zdrowia” oraz inne.

Organizatorem Forum Ekonomicznego jest Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, która od początku istnienia prowadzi działalność na rzecz współpracy pomiędzy państwami europejskimi. Główny partner wydarzenia to Województwo Dolnośląskie, a miasto gospodarz – Karpacz.

Europejska Noc Literatury już 21 sierpnia

10. Europejska Noc Literatury tym razem pojawi się na Karłowicach. Czytania odbędą się w 10 lokalizacjach, hasło przewodnie tej edycji brzmi „Po stronie kobiet”. Książki wybrała kuratorka Anna Dziewit-Meller. Kto i co nam przeczyta?

1. Katarzyna Herman, V. Woolf „Własny pokój” (tłum. Agnieszka Graff, Wyd. OsnoVa) – Brodzik (al. Jana Kasprowicza 105/ul. Waclawa Berenta 46)

2. Gabriela Muskała, S. Moss „Nocne czuwanie” (tłum. Paulina Surniak, Wyd. Poznańskie) – ogród klasztoru Franciszkanów (al. J. Kasprowicza 26)

3. Ewa Szykulska, O. Fallaci „Wywiad z historią” (tłum. Agnieszka Czepnik, Anna Osmólska-Mętrak, Joanna Ugniewska, Wyd. Świat Książki) – Arche Klasztor Wrocław (al. J. Kasprowicza 64/66)

4. Joanna Trzepiecińska, P. Hůlová „Macocho” (tłum. Julia Różewicz, Wyd. Afera) – pl. Piłsudskiego

5. Zofia Wichłacz, R. Solnit „Mężczyźni objaśniają mi świat” (tłum. Anna Dzierzgowska, Wyd. Karakter) – Wielopokoleniowe Centrum Aktywności (al. J. Kasprowicza 46)

6. Andrzej Grabowski, S. Aleksiejewicz „Wojna nie ma w sobie nic z kobiety” (tłum. Jerzy Czech, Wyd. Czarne) – Tower Studio (ul. S. Przybyszewskiego 85)

Anna Dziewit-Meller czyta na podwórku Szkoły Muzycznej na Rondzie podczas ubiegłorocznej ENL

7. Janusz Chabior, A. Lindgren „Ronja, córka zbójnika” (tłum. Anna Węgleńska, Wyd. Nasza Księgarnia) – Wały nadodrzańskie (w pobliżu parku Jana Kasprowicza) – czytanie z żagłówki

8. Tomasz Ziętek, J. Austen „Emma” (tłum. Jadwiga Dmochowska, Wyd. Świat Książki) –

polana Karłowicka (al. J. Kasprowicza 45)

9. Andrzej Chyra, Z. Radzik „Kościół kobiet” (Wyd. WAM) – Wydział Nauk Biologicznych UWr (ul. S. Przybyszewskiego 63)

10. Cezary Łukaszewicz, S. de Beauvoir „Druga płeć” (tłum. Gabrie-

ła Mycielska, Maria Leśniewska, Wyd. Czarna Owca) – park J. Kasprowicza (al. J. Kasprowicza 67).

Kolejne czytania rozpoczynają się będą co 30 minut między godziną 18.00 a 22.30. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny.

Redakcja

Teatr Lalek zaprasza

Wrocławski Teatr Lalek (pl. Teatralny 4) po wakacyjnej przerwie zaprasza na przedstawienia dla całej rodziny. 20.08 o g. 18.00 oraz 21 i 22.08 o g. 15.00 na spektakl „Lot przez tęczę” (4+) na podstawie białoruskich bajek. 27.08 o g. 18.00 oraz 28 i 29.08 o g. 15.00 na przedstawienie „OJEJA! albo o dziewczynce, która nie знаła własnego imienia” (6+) o tym, co nazywamy sukcesem, a co porażką. Bilety można kupić na stronie www.teatrlalek.wroclaw.pl i w kasie teatru.

Festiwal Ojce i Działki

Przez cały weekend w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu, Muzeum Pana Tadeusza, Hydropolis czy księgarni Cocofli trwać będzie Międzypokoleniowy Festiwal Literatury Dziecięcej Ojce i Działki. Wśród gości Józef Wilkoń, Ewa Kozyra-Pawlak i Paweł Pawlak, Wojciech Widłak i wielu innych. W programie zwiedzanie, warsztaty, wycieczki i spotkania. Wydarzenie dostosowane jest dla osób ze specjalnymi potrzebami. Wstęp bezpłatny. Szczegóły na www.festiwalliteratury-dzieciecej.pl.

BuskerBus: artyści uliczni z całego świata

Więcej na: www.buskerbus.com

Miguel Rubio na ubiegłorocznej edycji BuskerBusa we Wrocławiu

Festiwal BuskerBus zabawia nas już od 1997 roku. W tym roku Wrocław zmieni się w kolorową mekkę muzyki, cyrku, komedii i niespodzianek od 21 do 22 sierpnia.

Organizatorzy XXV Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Ulicznej BuskerBus stawiają na artystów mających świetny kontakt z publicznością, grających oryginalną muzykę, z wysokimi umiejętnościami technicznymi. Możesz wziąć rodzinę, przyjaciół i karimatę, aby wygodniej usiąść, i spędzić dwa dni na Rynku, oglądając uliczne spektakle.

W powietrzu unoszą się piłki i maczugi, z masztów spoglądają akrobaci, iluzjoniści sprawdzają naszą spostrzegawczość. Tak wygląda właśnie BuskerBus! Tu nie wpada się na chwilę. Zapra-

szamy na wrocławski Rynek, by się o tym przekonać w dniach 21 i 22 sierpnia 2021. Wszystkie spektakle są bezpłatne. Lokalizacje i listę artystów można znaleźć na stronie www.buskerbus.com. Będą artyści z Grecji, Włoch, Chile, Argentyny, Czech, Finlandii, Izraela, Kanady, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Australii i oczywiście z Polski.

Organizatorem jest Stowarzyszenie Promocji Artystów Ulicznych „Dundun”, a wydarzenie jest dotowane ze środków gminy Wrocław.

Redakcja

Potańcz 3. raz na pl. Wolności 21.08

Muzyka z różnych stron świata, animatorzy i niezwykła atmosfera połączona z dobroczynnością. Takie atrakcje czekają na uczestników III Wielkiej Wrocławskiej Potańcówki Wolności. Porywające do tańca dźwięki popłyną na pl. Wolności pod NFM w sobotę 21 sierpnia od godz. 18.00 do 22.00. Organizatorzy wydarzenia – stowarzyszenie Osiedla dla Wrocławia oraz Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego – zapewniają, że potańcówka będzie kolejną okazją do integracji mieszkańców. Nowością, która pojawi na wydarzeniu, będzie możliwość „zliczenia” tanecznych kroków przy pomocy aplikacji Movello. Przełożą się one na konkretną pomoc dla jednego z domów dziecka.

Dla obcokrajowca

24 серпня – День Незалежності України

24 серпня 1991 р. Верховна Рада УРСР прийняла правовий документ – Акт проголошення незалежності, тим самим проголосивши Україну – незалежною демократичною державою, тому саме тому в цей день щороку відзначається День Незалежності України. Вроцлав також приєднується до цього святкування. Нагадаємо, що Польща – одна із перших держав, яка визнала незалежність свого східного сусіда.

30
LAT NIEPODLEGŁOŚCI
UKRAINY

ГІМН УКРАЇНИ
SZCZE NE WMERŁA UKRAJINY I ŚŁAWA, I WOLA,
SZCZE NAM, BRATTA MŁODDZI, USMICHNETSIA DOLA.
ZHYNUŃ NASZI WORIŻENKI, JAK ROSA NA SONCI,
ZAPANUJEM I MY, BRATTA, U SWOJIZ STORONCI.

DUSZU I TIŁO MY POŁOŻYM ZA NASZU SWOBODU,
I POKAŻEM, SZCZO MY, BRATTA, KOZACZKOHO RODU.

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНИ І СЛАВА, І ВОЛЯ,
ЩЕ НАМ, БРАТТЯ МОЛОДІІ, УСМІХНЕТЬСЯ ДОЛЯ.
ЗГИНУТЬ НАШІ ВОРИЖЕНЬКИ, ЯК РОСА НА СОНЦІ.
ЗАПАНУЄМ І МИ, БРАТТЯ, У СВОЇЙ СТОРОНЦІ.
ДУШУ Й ТІЛО МИ ПОЛОЖИМ ЗА НАШУ СВОБОДУ,
І ПОКАЖЕМ, ЩО МИ, БРАТТЯ, КОЗАЦЬКОГО РОДУ.
ДУШУ Й ТІЛО МИ ПОЛОЖИМ ЗА НАШУ СВОБОДУ,
І ПОКАЖЕМ, ЩО МИ, БРАТТЯ, КОЗАЦЬКОГО РОДУ.

– Мені було рік, як наша держава проголошувала незалежність. Звичайно, нічого я нічого не пам'ятаю, але мої батьки також не розуміли, що це значить – каже Артем Зозуля, голова Фондації Україна, котрий народився на Сході України, а сьогодні проживає у Вроцлаві. Тепер, незалежність – це можливість прийняття власних рішень та розвитку.

Ігор Саламон, голова вроцлавської організації Об'єднання Українців у Польщі, добре пам'ятає 1991 рік і згадує: – Ми боялися і раділи.

Ольга Хребор – Уповноважена мера Вроцлава з питань мешканців українського походження, котрій тоді було 10 років, пам'ятає шампанське і настрої вчителів української школи, де тоді навчалася.

Всі вони: Артем, Ігор та Ольга – українці Вроцлава і тепер організують заходи до 30-річчя незалежності України.

Насамперед жінки

Святкування розпочнеться трохи раніше. 20 серпня відбудеться перша з шести зустрічей фестивалю «Польсько-українська Фемінатива», котрий є жіночим простором культурної дипломатії та дискусії навколо польсько-українських відносин. У Concordia Design на Слодовому Острові о

18.00 почнеться форум «Польсько-українське сусідство у глобальній перспективі». Усі презентації триватимуть до 1 жовтня а серед учасників дискусії можна зустріти: письменниць, художниць, журналісток, активісток та культурних діячів. Фестиваль відбудуватиметься у гібридному форматі.

Гімн України та СковородаФест

24 серпня о 12 годині з вежі Ратуші міського музею на центральній площі Вроцлава лунатиме гімн України граний на трубі.

– Запрошуємо всіх українців, а також друзів-поляків. Заспівачемо також „Jeszcze Polska nie zginęła” – підкреслює Ігор Саламон (текст „Ще не вмерла Україна” також надрукуємо латиницею). На годину раніше – о 11:00, в греко-католицькій кафедрі на площі Нанкера відбудеться молебень за Україну.

О 12:15 на вул. Świdnickiej буде відкрита виставка стосовно співпраці між Нижньою Сілезією та регіонами України: Вроцлавом та Львовом. На фотографіях також буде продемонстрована діяльність української меншини, котра проживає у Вроцлаві.

Ввечері Фондація Україна запрошує на СковородаФест, імені українського філософа та письменника Григорія Сководи – це історична постать, що уособлює

відкрити, свідому, мудру та прогресивну Україну.

– Фестиваль має показати сучасне обличчя української та польської, а в майбутньому – інших іноземних культур. Ми представляємо музику, яка зараз звучить на сценах та радіо, а також мистецтво створене руками наших сусідів. СковородаФест – це прогресивна музика та сучасна культура, яка поєднує та надихає – каже організаторка фестивалю, Юлія Маркус.

24 серпня сцена на площі перед Імпартом при вул. Мазовецькій буде наповнена звуками та барвами української та польської культур. На сцені заграють вроцлавські групи „Вимираючі види”, „Dakh Daughters” – з експериментального театру в Києві, Віктор Новосольний, а в фіналі – на Станції дизайну, що на пл. Orłat Lwowskich 20d – PayYourSurgeon. Перед Імпартом відбудеться ярмарок рукоділля та майстер-класи для дітей.

Вхід на фестиваль – безкоштовний. Одночасно на території фестивалю може перебувати до 800 осіб. – Чекаємо на вас 24 серпня о 18:00 під літньою сценою Імпарту з гарним гумором, винятковою музикою, танцювальним настроєм, смачною кухнею та регіональним пивом – заохочують організатори.

Сімейний пікнік над Одрою

Якщо ви не зможете святкувати цього дня, можете зайти в суботу, 28 серпня на польсько-український сімейний пікнік. Від 16.00 год на бульварі С. Кульчинського, що біля Вроцлавського політехнічного університету, заплановано анімації та забави для дітей (малювання обличчя, мильні бульбашки, клоун), командні конкурси, майстер-класи, рукоділля, ярмарок ремісників, концерт колективів (Іван і Марета Козюпіа, гурти Корчмарі і Співогра, дует Одна родина), а на закінчення – о 21.00 год, вогняне шоу.

Побажання

Чого після 30 років незалежності бажаємо Україні? Ольга Хребор: – Європейської солідарності не лише як слів політиків, але як справжньої сили; економічного зростання, щоб Україна була державою, з якої не хочеться емігрувати. Артему Зозуля: – Щоб вчилися, також від інших, щоб Україна і українці були вартісними. Ігор Саламон коротко нагадує гасло Миколи Хвильового, яке пролунало ще в 20-ті роки минулого століття: – „Геть від Москви!”. А куди Україні йти? В Європу.

Святкування по всій Польщі

Вроцлавські заходи, фінансовані міським муніципалітетом, організують Фондація Україна, вроцлавський гурток

Об'єднання Українців у Польщі, Офіс Міжнародного Співробітництва Міської Ради Вроцлава з партнерами. Є також частиною загальнонаціонального святкування 30-ї річниці Незалежності України – «Україна 30 PL», в рамках якого ініціатори запрошують громадські організації та центри, органи місцевого самоврядування, школи, бібліотеки, ЗМІ, наукові гуртки, підприємства та приватних осіб приєднуються до святкування.

Трішки історії

16 липня 1991 р. Верховна Рада УРСР прийняла Декларацію про державний суверенітет України, котрий встановив принципи самовизначення, демократії, незалежності та перевагу українського права над радянським. 24 серпня 1991 р. Парламент прийняв декларацію незалежності. Референдум і перші президентські вибори відбулися 1 грудня 1991 року. Більше як 90% виборців підтримало Закон про незалежність, а Леоніда Кравчук став першим президентом України. 2 грудня 1991 р. Польща та Канада – перші держави визнали незалежність України

8 грудня 1991 р. Україна, Білорусь та Росія підписали Біловезьку угоду; договір проголошував, що Радянський Союз припинив своє існування.

Sport

Dwa krążki z Tokio to spełnienie marzeń

– Przed wylotem do Japonii nawet nie śniłam o takim rezultacie. Nadal trudno mi w to uwierzyć – mówi złota i srebrna medalistka z Tokio, wrocławianka Natalia Kaczmarek.

Złoto i srebro na Igrzyskach Olimpijskich w Tokio. Z takimi nadziejami leciała pani do Japonii?

Natalia Kaczmarek, mistrzyni i wicemistrzyni olimpijska w sztafecie, AZS AWF Wrocław: – Muszę przyznać, że przed wylotem do Japonii nawet nie śniłam o takim rezultacie. Dla mnie ogromnym osiągnięciem był już sam wylot na Igrzyska, choć z dziewczynami po cichu liczyliśmy na brązowy krążek. Tymczasem w sztafecie damskiej wywalczyliśmy złoto, a w mikście z chłopakami srebro. To pozytywne zaskoczenie, nadal trudno mi w to uwierzyć.

Da się porównać emocje związane ze startem w Igrzyskach z mistrzostwami Europy czy świata?

– Uczestnictwo w Igrzyskach Olimpijskich to wyjątkowe uczucie, tym bardziej że był to mój debiut na takiej imprezie. Wydaje mi się jednak, że w normalnych

czasach Igrzyska wyglądałyby zupełnie inaczej, a wszystko przez brak kibiców na trybunach. Ich absencja zacierała nieco rangę tej imprezy.

Wiele osób wskazuje panią jako liderkę „Aniołków Matusińskiego”. Takie wyróżnienie to dodatkowa mobilizacja?

– Nie czuję się liderką tego zespołu. Nasza sztafeta składa się z pięciu dziewczyn, a dodatkowo były także rezerwowe. To trzeba podkreślić – wszystkie wspólnie zapracowałyśmy na ten sukces.

W starcie indywidualnym była pani o krok od rekordu życiowego i zakończyła zmagania na półfinale.

– Ze startu indywidualnego nie jestem do końca zadowolona. Swoją występowanie zakończyłam na 12. miejscu, jednak finał dawał wynik 49,98, a na takie bieganie nie jestem jeszcze gotowa. Szkoda tylko, że nie udało mi się poprawić

Natalia Kaczmarek wróciła z IO w Tokio ze złotem i srebrem

rekordu życiowego. Na szczęście, odbiłam sobie w sztafecie.

Jest pani 23-letnią, perspektywiczną zawodniczką. Jakie cele stawia sobie pani na najbliższy czas?

– Chciałabym dobrze zaprezentować się na przyszłorocznych

mistrzostwach Europy. Na Igrzyskach skończyłam jako druga wśród Europejki, co daje duże nadzieje. Przed nami są także mistrzostwa świata, a tam marzy mi się indywidualny finał oraz oczywiście medal w sztafecie.

Rozmawiał Patryk Załęczny

Wrocławskie seniorki grają w krokiet

Kilkanaście aktywnych senierek z Nadodrza raz w tygodniu spotyka się w parku Staszica, aby wspólnie pograć w krokiet. Nie tylko zażywają ruchu na świeżym powietrzu, ale przede wszystkim dobrze się razem bawią.

Krokiet to gra dla czterech osób, w którą dawniej grywało się na angielskich dworach. Często jest mylona z grą w krykieta. Polega na jak najszybszym przetoczeniu kuli za pomocą młotka przez kilka rozstawionych bramek, a następnie trafieniu w drewniany palik.

Gra w sam raz dla dam

Pomysłodawczynią i inicjatorką gry w krokiet wśród wrocławskich senierek jest Jadwiga Gałęcka, liderka Klubu Aktywne Seniorki, należącego do Stowarzyszenia Nowe Nadodrza. Namówiła do tej

aktywności już dwanaście pań i wciąż dołączają kolejne.

– Zaczęłyśmy grać jesienią 2019 r. – opowiada. – Najważniejsze było to, że możemy aktywnie spędzić czas na świeżym powietrzu. Tym bardziej że gra w krokiet nie jest trudna i nie wymaga wielkich umiejętności. Kiedyś grały w to damy, a że i my nimi jesteśmy, to możemy tak spędzać czas – dodaje z uśmiechem pani Jadwiga.

Seniorki grają wiosną, latem i wczesną jesienią. Ważne, żeby trawa nie była mokra. Zwykle spotykają się w każdy czwartek o g. 10.00 w parku Staszica. Gdy pogoda nie dopisuje, wówczas umawiają się na inny termin.

Krokiet łączy pokolenia

Czwartkowe spotkania pozwalają nie tylko się poruszać, ale przede wszystkim miło spędzić czas w dobrym towarzystwie.

– Dla mnie najważniejsze jest to, że mogę się spotkać z koleżankami – twierdzi Mirosława Pokładek. – To, czy wygram, czy przegram jest nieważne.

Seniorki grające w krokiet często budzą spore zainteresowanie spacerowiczów. Zdarza się też, że niektórzy chcą do nich dołączyć. Zwłaszcza dla dzieci to dobra zabawa.

– Ta gra może łączyć pokolenia – podkreśla Jadwiga Gałęcka. – Marzy mi się, żeby zorganizować turniej dziadkowie kontra wnukowie.

Seniorki z Nadodrza mają także nadzieję, że starsze panie z innych dzielnic zechcą pójść w ich ślady. Wówczas możliwe byłyby miejskie rozgrywki w krokiet. Na razie jednak są jedynymi damami we Wrocławiu uprawiającymi tę dyscyplinę.

Katarzyna Wiązowska

Tydzień w skrócie

Rozlosowano pary I rundy Pucharu Polski w piłce nożnej. **Śląsk Wrocław** zmierzy się z Termaliką Nieciecza, rezerwy WKS-u zagrają z Zagłębiem Lubin, a Śląza Wrocław o dalszą fazę powalczy z Chojniczanką Chojnice. Mecze I rundy zostaną rozegrane 22 września.

W najnowszym rankingu ATP **Hubert Hurkacz** awansował na 12. pozycję. Dla wrocławianina to największe osiągnięcie w dotychczasowej karierze. Liderem pozostał Serb Novak Djoković.

#VolleyWrocław zakończył kompletowanie składu na sezon 2021/2022 i ogłosił ostatni transfer. Nową przyjmującą została Andrea Kossanyiová, która w przeszłości w zespole z Dolnego Śląska występowała już przez dwa sezony.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

PKO BP Ekstraklasa:
22.08, godz. 15.00,
Piast Gliwice
– **WKS Śląsk Wrocław**
(transmisja: Canal+ Sport)

eWinner 2. liga:
22.08, godz. 12.00,
WKS Śląsk Wrocław 2
– **Lech Poznań 2**

III liga mężczyzn:
21.08, godz. 17.00,
Centrum Piłkarskie,
ul. Kłokoczycka 5,
Śleza Wrocław
– **Karkonosze Jelenia Góra**

Ekstraliga Kobiet:
21.08, godz. 12.00,
WKS Śląsk Wrocław
– **Medyk Konin**

żużel

PGE Ekstraliga:
20.08, godz. 18.00,
Stadion Olimpijski,
Betard Sparta Wrocław
– **Falubaz Zielona Góra**
bilety: bilety.wts.pl
(transmisja: Eleven Sports 1)

futbol amerykański

European League of Football
22.08, godz. 15.00,
Hamburg Sea Devils
– **Panthers Wrocław**
(transmisja: europeanleague.football)

Seniorki z Nadodrza wierzą, że coraz więcej osób pójdzie w ich ślady i zaczną aktywnie spędzać czas w towarzystwie

Wydarzenia

Muzyka Stinga na scenie Zaklętych Rewirów

Dominic Miller, wieloletni gitarzysta Stinga i prawa ręka legendarnego artysty, zagra we wrocławskich Zaklętych Rewirach 6 września. Lista współpracowników Millera jest długa to m.in. Phil Collins, Tina Turner, Chris Botti, Mariza, Peter Gabriel, Bryan Adams, Sheryl Crow, Rod Stewart, Pat Metheny. Artysta urodził się w Buenos Aires, jest synem Ame-

rykanina i Irlandki. Studiował grę na gitarze w Berklee College w Bostonie oraz w Guildhall School of Music w Londynie. Na swoim koncercie ma aż 15 autorskich albumów i cieszy się sławą wybitnego muzyka sesyjnego. Koncert odbędzie się 6.09 o g. 20.00 w klimatycznym przemysłowym budynku z czerwonej cegły, gdzie przed wojną mieścił się browar. Mowa o klubie Zakłete Rewiry przy ul. Krakowskiej 100. Bilety w cenie od 14,9 zł do nabycia w serwisie eBilet.

Koncert Wiedeński na scenie Radia Wrocław

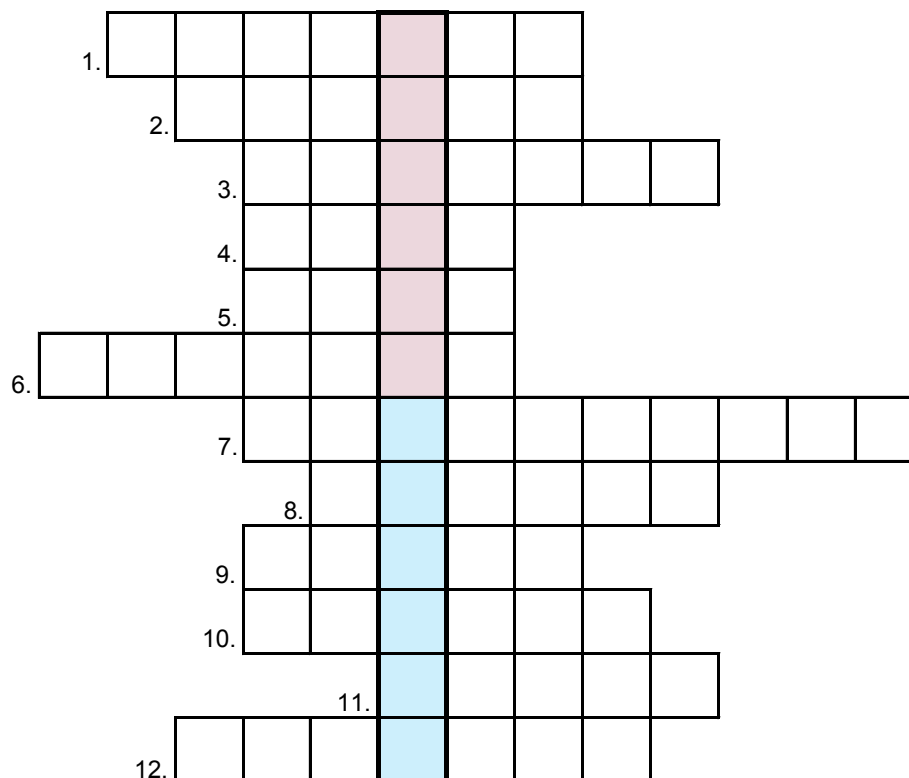
Kameralny Zespół Straussowski wykonuje muzykę króla walca Johanna Straussa nieprzerwanie od niemal dekady. Podczas Koncertu Wiedeńskiego we Wrocławiu, który odbędzie się 4.09 o g. 17.00 w Sali Koncertowej Radia Wrocław, wystąpią soliści operowi oraz gwiazdy polskiego i międzynarodowego baletu. Towarzyszyć im będą kameraliści występujący na co dzień

z najlepszymi orkiestrami i dyrygentami w Polsce i na świecie. W repertuarze: Zemsta nietoperza, Baron cygański, Wesoła wdówka, Księżniczka czardasza, Nad pięknym modrym Dunajem, Usta milczą dusza śpiewa oraz Marsz Radeckiego. Bilety w cenie od 90 zł do nabycia w księgarni Książnica (ul. Świdnicka 49), księgarni PWN (ul. Kuźnicza 56), sklepach Ragtime (ul. Traugutta 15) i Riff (ul. Piłsudskiego 28) oraz w serwisie KupBilecik.

Krzyżówka nr 50

- Mała wyspa odrzańska z rzeźbą Oskara Zięty.
- Wyspa z kościołem Najświętszej Marii Panny.
- Góruje nad Ostrowem Tumskim.
- Rzeka, której odnogę zasypano – wtedy Ostrów Tumski przestał być wyspą.
- Główny surowiec do produkcji piwa, od którego pochodzi nazwa jednej z wrocławskich wysp.
- Wyspa we Wrocławiu kojarzona z Juwenaliami.
- Ogród znajdujący się na Ostrowie Tumskim.
- Słynny zielony most zwany także „mostem Miłości”.
- Mała wyspa na Odrze, na której znajduje się Katedra i Zakład Chemii Leków Akademii Medycznej.
- Ma swój pałac na Ostrowie Tumskim.
- Młyny o tym imieniu znajdowały się kiedyś na wyspach: Słodowej i Bielarskiej.
- Jego pomnik znajduje się na wyspie Piasek, był autorem „Orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich”.

Regulamin i RODO

www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź.

W tym numerze będzie to **50.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi czekamy do **26 sierpnia br. do godz. 20.00**.

Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do 2 września br. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00.

W tym wydaniu do zdobycia są: **bluza, worek i saszetka typu nerka z herbem Wrocławia**. Zwycięzcy z numeru 48 (hasło: Fortyfikacje) to panie Joanna (bluza) i Marta (gra) oraz pan Szymon (worek).

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Pogotowie Ratunkowe: **999**

Policja: **997**

Straż Pożarna: **998**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadomiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601100100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 3111** (pn.-pt. 9.00-19.00)

Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71 772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barrier, pn.-pt. 7.45-15.45)

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony – pozostałe

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)

Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)

Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo) Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)

Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 321 72 70/71** (pn.-pt. 7.00-21.00)

Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionej: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)

Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Taxi Senior: **794 123 124**

Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna

Ewa Wapłak

Redaktor wydania

Agata Zięba

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA

Gmina Wrocław